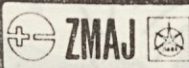

Živel 8. marec
DAN ŽENA!

glasilo organizacije združenega dela Iskra - industrija IEZE
tovarna baterij Zmaj Ljubljana

SPLOŠNO IZOBRAŽEVALNA
KNJIŽNICA

61290 GROSUPLJE
Adamičeva 15

naš glas

2

februar

1976 letnik XI

V tej številki objavljamo:

PRAZNUJEMO 6. MARCA

OB 8. MARCU

LETOŠNJI JUBILANTI

S SVEČANE SEJE DS

20 LET OBRATA ŠENTVID

KONFERENCA ZK

KONFERENCA OOZS MLADINE

KONFERENCA SINDIKATA

GRADIMO OBJEKT ZMAJA

RACIONALIZACIJE

KJE SO LETOŠNJI NAGRAJENCI

BATERIJE LECLANCHE

MANGAN

NA STRANSKEM TIRU

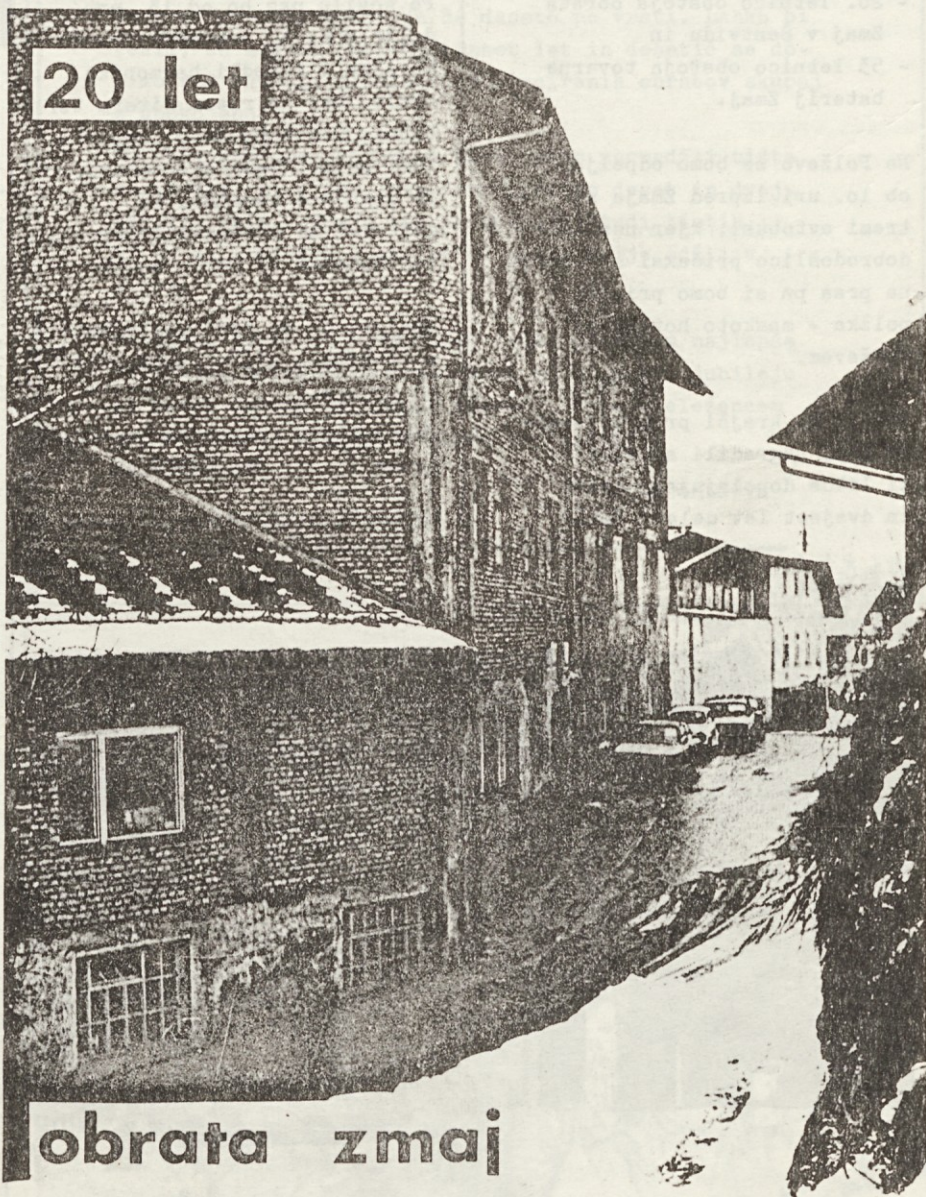
RAD BI RES DOBRO BATERIJO

PRIZNANJA

UPOKOJITEV

ZADNJE NOVICE Z GRADBIŠČA

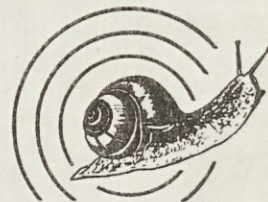
20 let

obrata zmaj

šentvid pri stični

PRAZNUJEMO 6. MARCA

Delavci tovarne Zmaj bomo v soboto 6. marca praznovali na Polževem

- 8. marec, dan žena
- 20. letnico obstoja obrata Zmaj v Šentvidu in
- 53 letnico obstoja tovarne baterij Zmaj.

Na Polževo se bomo odpeljali ob 10. uri izpred Zmaja s tremi avtobusi, kjer nas bo za dobrodošlico pričakal aperitiv, na prsa pa si bomo pripeli polžka - maskoto hotela na Polževem.

Sledil bo krajši program, vmes pa bomo nagradili sodelavce, ki letos dopolnjujejo deset in dvajset let dela v Zmaju

in se na svečanejši način poslovili od sodelavcev, ki so v zadnjem letu odšli v pokoj.

Po kosilu nas bo od 13. ure dalje zabaval ansambel Franca Goriška v zasedbi harmonika, orgle, bas in ritem kitara ter bobni. Seveda pa bodo fantje tudi peli. Mimogrede rečeno, je omenjeni ansambel že gostoval na Ptujskem festivalu ter zasedel 5. in 7. mesto.

Upajmo, da se bodo udeleženci praznovanja na Polževem prijetno zabavali.

Zakaj letos praznujemo na Polževem.

Pripravljalni odbor za izved-

NA POLŽEVEM

bo proslave 8. marca in praznika podjetja je smatral za nujnost, da praznovanje tokrat prenesemo na področje Šentvida pri Stični zaradi jubileja obrata Šentvid, ki letos praznuje 20 letnico obstoja. Vendar so takoj nastale težave zaradi števila udeležencev, za kar bi potrebovali sorazmerno velike prostorske kapacitete. Našim željam pa vsaj delno ustreza prostor v hotelu na Polževem. Res je, da se ne more primerjati s prostori v Ljubljani, kjer smo že vrsto let zapored praznovali, vendar pričakujemo, da se bo vsak udeleženec vživel v okolje ter odnesel čim lepše vtise.

Pa prijetno praznovanje in nasvidenje 6. marca na Polževem.

M.

Pogled na hotel Polževo, v katerem bomo letos organizirali svečano praznovanje 8. marca ob dnevu žena in prazniku tovarne ZMAJ

Kot majhno zanimivost lahko tokrat zapišemo, da letos že desetič praznujemo dan žena in praznik Zmaja na svečanejši način. Vsa dosedanja praznovanja so bila v Ljubljani, letos pa smo se odločili za Polževo s posebnim poudarkom na 20 letnico obstoja obrata ZMAJ v Šentvidu.

Zunanost obrata v Šentvidu iz nekoliko drugačnega zornega kota

o bvestilo

Verjetno nekateri pričakujete da si boste letos, ko obrat Zmaj v Šentvidu praznuje 20 letnico obstoja, ogledali proizvodnjo baterij pred odhodom na praznovanje.

Moramo pojasniti, da ogleda v Šentvidu nismo napovedali, niti programirali, ker imajo delavci v Šentvidu ta dan ravno tako prosto, kot ljubljanski obrat. Pravi smisel ogleda je takrat, kadar proizvodnja teče, sicer ni kaj videti razen objekta in notranjih prostorov.

Upamo, da boste takšno odločitev sprejeli z razumevanjem.

Uredništvo

Vsem našim sodelavkam priskrbe čestitke k njihovem prazniku ob dnevu žena, 8. marcu.

ob 8. marcu

Srečali se bomo na praznovanju 8. marca. Srečali se bomo že na soboto 6. marca sodelavci ljubljanskega in šentviškega obrata ter z upokojenci, našimi nekdanjimi sodelavci, katere smo tako kot vsako leto doslej, povabili tudi tokrat, da prisostvujejo naši, že tradicionalni proslavi, ki ima letos še posebno obeležje, to je 20 letnico obstoja obrata Zmaj v Šentvidu pri Stični. Ne gre pa prezreti tudi ugotovitve, da je letošnje praznovanje s poudarkom na Dan žena in praznik podjetja že deseto po vrsti. Lahko bi rekli, že majhen jubilej. Deset let in desetič se dobimo vsi skupaj, sodelavci dislociranih obratov skupaj z upokojenci.

Ob skromnem programu bomo tudi letos nagradili tiste sodelavce, ki v tem letu dopolnjujejo deset in dvajset let dela v Zmaju ter se spomnili tudi tistih, ki so od lanskega praznika 8. marca dalje odšli v pokoj.

Ob dnevu žena, 8. marcu vsem našim delavkam najlepše čestitke, šentviškim sodelavcem ob njihovem jubileju še mnogo dobrih poslovnih uspehov, vsem udeležencem praznovanja v soboto 6. marca pa kliče:

NA SVIDENJE !

Uredništvo

Ietošnji jubilanti

20 in 10 letniki

Deset let dela v Zmaju (Iskri) v tem letu dopolnjujejo naslednji naši sodelavci:

Marija Kocman
tajnik samoupravnih organov
Ivica Jazbec
vodja fin.računovodskega sektorja

Tatjana Trobec
analitik III

Bojan Primožič
vodja proizvodnega sektorja

Milan Slemnik
direktor

Ciril Novak
energetik

Marjan Lotrič
pomočnik skladiščnika tehn.mat.

Bogo Primc
kovinostrugar

Sedefa Galič
delavec-supler

Dosta Ilič
PL R 6 - doziranje čaš

Frančiška Kelvišar
posluževanje avtomagregata

Francka Nartnik
R 6 etiketirka - 3. delavka

Marija Rakuša
spajanje 3R 12

Marija Šurbek
PL R 14 - 2 delavka

Miro Kraševc
vzdrževalec 9 V

Anton Končar
izdelovalec depol.paste

Gabrijel Pečnik
vzdrževalec naprav za dep.pasto

Tatjana Rupar
vodja tehn.tehnološkega oddelka

Janez Tratnik
strojevodja avtomagregata

Peter Zaletel
vodja priprave dela.

Dvajset let dela v Zmaju (Iskri) dopolnjujejo:

Marija Prek
tekoči kontrolor

Ivanka Srebrnjak
zalivanje 3R 12

Milan Štih
referent za študij dela

Žarko Stok
pomočnik direktorja
Štefanija Duša
izdelovalka specialnih baterij

Milivoj Jovanovič
delovodja 9 V

Jože Ostanek
izdelovalec 6AF 22

Marija Janoš
izdelovalka 6AF 22

Jožefa Kraševc
izdelovalka 6AF 22

Majda Puš
spajanje 6AF 22

Amalija Rus
transportna delavka v bat.
proizvodnji

Čedomir Vesič
potnik.

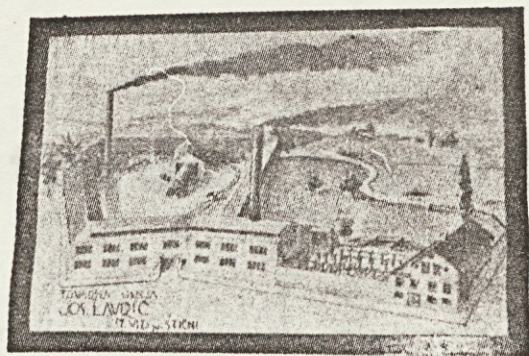
V obdobju od lanskega praznovanja do danes so se upokojili:

Danica Belinc
knjigovodja OD in blagajnik
(že pokojna)
Terezija Šujko
etiketirka 3R 12
Vladimir Daneu
konstruktor III v TRS
Katarina Hlebec
R 6 mont. in vlag. baterij
Franc Rudolf
vodja prototipne delavnice
Milka Tomažič
dispečer v obratu Ljubljana
Marija Vrbinč
posluževanje PL R 12.

Dvajset let dela v Zmaju - obratu šentvid praznuje tudi Jovanovič Milivoj. Na sliki s pohvalo o uspešnosti varstva pri delu.

s svečane seje ds

V počastitev 20 letnice obstoja obrata ZMAJ v Šentvidu, je bila 18. februarja 1976 v jedilnici obrata v Šentvidu slavnostna seja delavskega sveta, na katero so bili poleg vodilnih delavcev Zmaja povabljeni tudi predsednik skupščine občine Grosuplje Lesjak Janez, predsednik izvršnega sveta skupščine občine Grosuplje Koščak Janez in predsednik zbora delegatov krajevne skupnosti Šentvid pri Stični Čop Emil.

Po uvodnem pozdravu vsem prisotnim, še posebej gostom, je predsednik delavskega sveta Zaletel Peter imel priložnostni govor, v katerem je obudil dejavnost obrata v minulih 20 letih ter opisal sedanji položaj v Šentvidu. Njegov govor objavljamo v celoti zaradi pestrih in zanimivih ugotavljanj stanja v preteklosti kot tudi nakazane možnosti nadaljnje prosperitete obrata v Šentvidu, o čemer brez dvoma želijo slišati bralci našega glasila.

Za tem se je oglasil predsednik skupščine občine Grosuplje Lesjak Janez, ki je najprej pozdravil prisotne in izrazil čestitko ob jubileju obrata Šentvid, nato pa dejal: "Ko danes prisostvujem vaši svečani seji delavskega sveta, je moja prisotnost vezana s spomini na preteklih dvajset let vašega obrata Zmaj. Takrat, leta 1956, sem bil med drugim tudi poslanec v repu-

bliški skupščini, kjer sem se srečal z znanim sindikalnim funkcionarjem. Ob tej priliki me je pobaral, kako kaj v Šentvidu in če bi imeli kaj prostora, ker bi se ljubljanski Zmaj zelo rad razširil.

Že naslednji dan sem bil v Zmaju in ko sem takratnemu direktorju Stanku Petelinu pojasnil, zakaj sem pravzaprav prišel, je pokazal veliko mero zanimanja, si zapisal vse podatke ter dejal, da si bodo ogledali prostore.

Vidite, tako sem spoznal, da včasih lahko le skromna misel rodi velike uspehe in v tem primeru konkretno, se je porajal kolektiv Zmaj.

Rekel bi še to, da smo danes

Na svečani seji delavskega sveta je kot gost spregovoril tudi predsednik skupščine občine Grosuplje Lesjak Janez.

na občini prepričani, da bo Zmaj kot matično podjetje v Ljubljani imel še dovolj razumevanja za nadaljnji razvoj obrata v Šentvidu, da bodo ljudje zaposleni in da bi poleg gradnje novega objekta v Stegnah z razumevanjem in ekonomsko utemeljitvijo omogočili nadaljnjo rast tega obrata.

V imenu svojih sodelavcev na občini vam vsem skupaj želim še mnogo dobrih poslovnih uspehov", je ob koncu nagovora zaželel predsednik skupščine občine Grosuplje tovariš Lesjak Janez.

Že pred sejo so si člani delavskega sveta in gostje ogledali proizvodne prostore v Šentvidu in se seznanili s tehnologijo izdelovanja baterij.

My

Gornja slika poleg naslova je posnetek risbe iz leta 1938 in ki predstavlja takratne objekte današnjega obrata v Šentvidu. Pod sliko je napis: Tovarna usnja JOS. LAVRIČ Št. Vid pri Stični. Slika, ki visi v jedilnici obrata Šentvid predstavlja delček zgodovine v smislu takratne zunanosti sedanjih objektov.

20 let obrata šentvid

GOVOR PREDSEDNIKA DELAVSKEGA SVETA NA SVEČANI SEJI V ŠENTVIDU

Rojstvo obrata Šentvid je bilo pogojeno iz ekonomskih razlogov pa čeprav se tedaj kolektiv tega najbrž ni zavedal. V Ljubljani je bil problem najti ustrezne delovne prostore in delovno silo. Te težave poznamo še danes, prav gotovo pa bodo obstajale še jutri. Leta 1955 so zaradi opustitve prejšnje proizvodnje štedilnikov KIG ostali prazni proizvodni prostori in nastal je problem zaposlitve delovne sile. Takratni predsednik občine Šentvid, tovariš Gaber se je o problemu posvetoval s predsednikom okraja in ta je našel Zmaja, ki je bil zainteresiran za oboje. Še istega leta je Zmaj pri občini Ivančna gorica dobil posojilo za adaptacijo prostorov in prvih 5 delavcev, vključno z upravnikom obrata tovarišem Brulcem je pričelo s proizvodnjo 19.2.1956. Izdelovali so kartonsko embalažo. Že koncem leta 1956 in na začetku leta 1957 je v Šentvidu prāčela obratovati galvana, ki je bila namenjena predvsem novi proizvodnji ogljeno grafitnih izdelkov. Imela pa je bistveno večje kapacitete, zato je delala tudi vrsto uslug.

Leta 1957 se je v Šentvidu pričela proizvodnja ogljeno grafitnih izdelkov. Proizvodnja je zaradi velikih potreb trga skokovito naraščala. Prevladovalo je celo mišljenje, da je tovrstna proizvod-

nja bodočnost Zmaja. Prav tako je bila leta 1957 v Šentvid preseljena proizvodnja svetilk. V obratu je bilo že pred koncem leta zaposlenih 50 delavcev. Obrat Šentvid je že v prvem letu obratovanja imel pomemben delež v proizvodnem in prodajnem programu Zmaja. Prav tako kot v Ljubljani pa tudi to ni bila serijska proizvodnja in je bila uspešna le zaradi entuziazma posameznikov. Bila je preveč občutljiva za tržna nihanja in celoten kolektiv je začel v velike težave leta 1963. S kreditom se je tedaj proizvodnja modernizirala v Ljubljani, kar je prav gotovo imelo tudi pozitiven učinek za obrat. V Šentvidu se je v tistem obdobju začelo s proizvodnjo ogljenih šibk in z mletjem manganove rude, ker je le na ta način Zmaj lahko uravnovesil svojo devi-

zno bilanco. Proizvodnja ogljeno grafitnih proizvodov pa je po letu 1963 vedno bolj upadala, ker so se potrebe po kinelektrodah zmanjševale, ostali izdelki pa zaradi zastarelega strojnega parka niso bili povsod uporabni. Ker se je Zmaj leta 1967 zaradi vedno skokovitejšega porasta potrošnje baterij moral odločiti za modernizacijo baterijske proizvodnje, za modernizacijo vsega programa pa ni bilo sredstev, se je proizvodnja elektrod, galvana in proizvodnja svetilk v letu 1968 ukinila.

V Šentvid se je v zameno prenesla proizvodnja 9 V, specialnih baterij in elementov. Prav tako se je morala iz Ljubljana zaradi vse večje prostorske stiske in onesnaževanja preseliti proizvodnja depolarizacijske mase. Od prvotne

proizvodnje je ostalo le mletje in bogatenje manganove rude.

V tistem času je bila to edina možnost, ker je le tako kolektiv izdeloval potrebne količine baterij, saj je bila tedaj letna rast potrošnje med 20 in 30 %. Leta 1970 se je začelo s pripravami za modernizacijo 9 V baterije. Leta 1972 je bila v Šentvid prenešana proizvodnja baterij 2R 10, leta 1973 je stekla poiskusna proizvodnja 9 V super baterij, ki pa je dokončno pričela obratovati šele lansko leto. V letu 1975 je proizvodnja obrata po direktnih stroških predstavljala že tretjino celotne proizvodnje. Isti odnos je bil tudi v številu zaposlenih v proizvodnem sektorju.

No vsekakor bomo spomine na preteklost lahko lepše obudili kasneje v prostem razgovoru, saj vas je nekaj, ki ste v obratu zaposleni že od leta 1956.

V zadnjem času je vedno več dvomov ali ima obrat Šentvid sedanjo proizvodnjo perspektive ali ne. Na to vprašanje je zelo enostaven odgovor: ima. Odgovor je seveda potreben širše razlage. Potrošnja 9 V

baterij je pričela zadnje leto naraščati. To smo napovedovali že preje, vendar ker se par let ni nič premaknilo smo v podatke začeli dvomiti. Če upoštevamo, da naša 9 V baterija vsebuje 3 do 5 krat več energije kot baterije ekstra in da se je pogostnost uporabe delno povečala zaradi boljšega izdelka, je potrošnja teh baterij v letu 1975 narastla za najmanj 20 %. Pri tem pa je potrošnja baterij 2R 10 padla, R 6 stagnirala, R 20 in R 14 pa narasla pod 10 %. Tak tempo naraščanja potrošnje 9 V baterij nam tudi v bodoče zagotavlja vedno večja proizvodnja naprav na tovrstno baterijo, predvsem kalkulatorjev. Res je, da vsaj še letos ne moremo pričakovati, da se bo potrošnja tudi količinsko dvignila, leta 1977 pa se bo to prav gotovo zgodilo. Kapacitete linije pa so v eni izmedni maksimalno 1.400.000 kom.

Zadostovale bodo največ še za prihodnje leto. Tedaj pa moramo imeti rešen problem ročnega vlaganja žičk in verjetno bomo morali že koncem drugega leta misliti na drugo linijo ali pa na podaljšanje sedanje linije.

Predsednik delavskega sveta Peter Zaletel je imel na svečani seji priložnostni nagovor

Potekajo tudi razgovori s Croatijo o drugačnih odnosih med baterijskimi proizvajalci z integracijo.

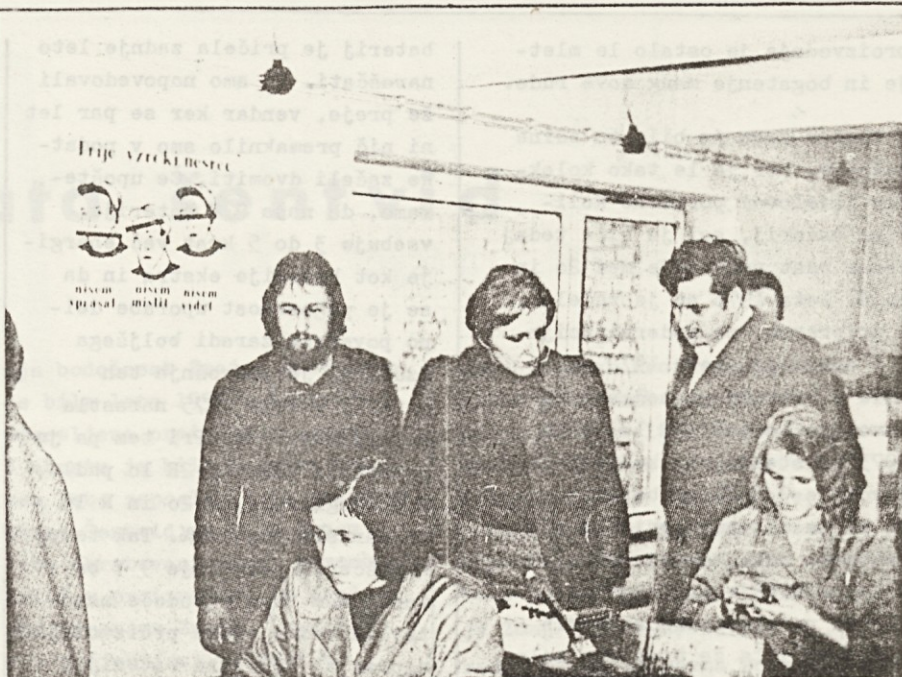
Naša zahteva je, da mora biti taka integracija trdna, zato smo takoj v začetku predlagali delitev proizvodnega programa in po tem predlogu naj bi Šentvid dobil vso proizvodnjo 9 V baterij. Če bodo razgovori uspešno potekali bomo morali z rešitvijo problema na 9 V liniji zelo pohiteti. Kako bo z baterijo 2R 10 je težko odgovoriti. Za njeno proizvodnjo, zaradi vse večjega upadanja potrošnje ni nihče zainteresiran. Če pa bo ostala pri nas jo bomo morali zaradi nujne po boljši kvaliteti kljub temu modernizirati oz. dopolniti. Ne glede na to ali bo Zmaj

/naslednja stran/

Posnetek udeležencev na svečani seji delavskega sveta ob 20. letnici obstoja obrata Zmaj v Šentvidu dne 18.2.1976

20 let

ostal samostojen ali pa se bo združil s Croatia, pa bomo morali prav kmalu nekaj napraviti z elementi in specialnimi baterijami. Naš cilj mora biti, da lahko potrošnik pri nas naroči katero koli baterijo. To sicer ni rentabilna proizvodnja, je pa za potrošnika interesantna prav tako pa tudi za nas, saj je to reklama, ki se vsaj deloma samofinansira. Mletje mangana sicer namerno zmanjšujemo zaradi težav pri uvozu rude. Za domače potrebe bomo rudo še mleli, veliki izgledi pa so, da tudi za trg. Velika verjetnost je, da bomo rudo lahko dobivali iz domačega vira in to ustrezne kvalitete. Preden pa bomo pričeli spet povečevati mletje moramo rešiti problem odpraševanja mlina. Pred vrati je že proizvodnja Mn sulfata, naročena je že tehnično-tehnološka dokumentacija, know-how inštituta Jožef Stefan pa že imamo. Če skušamo seči še malo naprej je prav gotovo verjetno, da nam bo uspelo osvojiti proizvodnjo sintetičnega MnO_2 , ki naj bi nadomestil uvoz elektrólitskega Mn. Torej tudi na tem področju so perspektive. Dvomi glede perspektiv obrata so nastali tudi iz dejstva, da se v Ljubljani gradi. Ne vemo še kaj bomo vse v novem obratu proizvajali. Alkalne baterije prav gotovo, za kaj več pa verjetno ne bomo imeli finančnih možnosti, vsaj ne v doglednem času. Torej bo v Šentvidu ostala tudi depolarizacijska pasta. Proizvodnjo le-te pa bomo morali modernizirati. Pred leti smo morali opustiti proizvodnjo poliz-

Udeleženci svečane seje delavskega sveta so si ogledali tudi proizvodne prostore, še posebej so se zanimali za baterije 6 AF 22

delkov zaradi finančnih razlogov, le-to moramo zaradi istih razlogov ponovno osvajat. Večji del te proizvodnje bo moral biti v končni fazi v Šentvidu. Ta proizvodnja se bo bistveno razlikovala od nekdanje. Morala bo biti sodobna in velikoserijska. O marsičem nisem govoril. Je pa področje, ki ga moram na vsak način še omeniti. To je izvoz. 9 V baterija je s svojo kvaliteto v celotnem našem asortimanu zato najbolj primerna. Nima pa ustreznih kapacitet. Kadar se pogovarjamo o izvozu se takoj pojavijo številke, ki presegajo naše možnosti. Torej bomo morali tudi zaradi tega še marsikaj napraviti. Kakor vidite za malodušje in skrb za bodočnost ni časa, ampak bomo morali delo pospešiti, da bomo zastavljene cilje čim hitreje dosegli.

Veliko se tudi govori o tem, ali naj bo Šentvid TOZD ali ne. Točno vemo, da danes rentabilno proizvajamo le dve bateriji: to sta R 14 in R 6.

Teh dveh pa ne moremo prodajati brez ostalih, torej je nujna proizvodnja vseh. To je prvi del odgovora. Da je tak odgovor pravilen nam dokazuje stečaj Lumine. Torej je prodajni program neločljivo povezan, in če bi hoteli v sedanjem času Šentvid tozdirati bi moral obrat Ljubljana kupovati izdelke Šentvida nad njihovo tržno vrednostjo, tak odnos pa vse, kakor ne bi bil v skladu z ustavo. Obstoja tudi neločljiva tehnološka povezanost. Depol. pasta je pričetek proizvodnje baterij. Nima tržne cene. Kako pa je s prodajo izdelkov brez tržne cene, pa četudi med TOZD-i pa vidimo na konkretnih primerih že v Iskri. Tak odnos ni nikdar čist. Torej perspektive imata oba obrata in to lepe, le potruditi se moramo, da jih bomo dosegli. Zato pa je potrebna enotnost in zaupanje. Tako tudi misli večina izmed nas.

konferenca oozs mladine

Osnovna organizacija zveze socialistične mladine je izvedla svojo letno konferenco in ob enem programsko volilno sejo 7. februarja 1976.

Predsednik OO Tkalec Franika je podala obširno poročilo o delu osnovne organizacije v preteklem letu. Kritično je ocenila posamezne akcije osnovne organizacije ter navedla, na katerih področjih bomo morali letošnje leto aktivneje sodelovati.

Podano je bilo tudi blagajniško poročilo osnovne organizacije. V razpravi po poročilu je ugotovljeno, da so bila sredstva trošena racionalno in v skladu s programom ter sklepi osnovne organizacije.

O programu osnovne organizacije zveze socialistične mladine, ki smo ga pripravili že takoj v začetku leta, na konferenci pa smo ga še dopolnili je tekla živahna razprava. Predlagane so bile nekatere spremembe programa dela osnovne organizacije.

V program smo si zapisali, da je uresničevanje ustave in stabilizacijske politike ena od temeljnih nalog naše organizacije. Aktivno se moramo kot organizacija in kot posamezniki vključevati v samoupravljanje, se zavzemati za uresničevanje družbene samozaščite, varovati pridobitve naše socialistične skupnosti.

Temeljna sestavina dela mladinske organizacije mora biti tudi skrb za idejnopolitično rast mlade generacije. Temu področju moramo posvetiti več

pozornosti kot prejšnja leta. Zato bo idejnopolitično izobraževanje, usposabljanje in osveščanje bistveni del aktivnosti naše organizacije. V ta namen bomo organizirali osnovno izobraževanje za vse člane OO v sodelovanju z Občinsko konferenco ZSM Center. V programu smo si zastavili tudi sodelovanje v mladinskih delovnih brigadah.

Kulturne akcije se bodo nadaljevale po že načrtani poti. Kulturni vzgoji bomo dali večji poudarek, organizirali pa bomo nekaj kulturnih akcij v tovarni ob pomembnejših dogodkih.

Še dalje bomo organizirali športna in rekreacijska srečanja za vse člane kolektiva. Zavzemali se bomo, da bo športna in rekreativna dejavnost postala množična v tovarni. Glede športnih in rekreacijskih akcij smo sestavili tudi program oz. načrt potrebnih finančnih sredstev. V razpravi so člani organizacije program v celoti podprli in ga sprejeli.

Zastavili smo si tudi nalogo, vključiti v osnovno organizacijo socialistične mladine več novih članov, kar smo v preteklosti nekoliko zanemarili.

Na konferenci smo izvedli tudi volitve v predsedstvo OO. Novo predsedstvo predstavlja tako:

Petavs Maks, predsednik, Žnidaršič Danica, sekretar in člani: Smerdel Aleš, Kozin Marija, Jež Zdravko, Perkon Iztok in Muhič Vinko.

MAKS P E T A V S
predsednik Oozs mladine v Zmaju

Mladinsko blagajno bo še naprej vodila Alenka Podržaj.

Konferenci sta prisostvovala tudi predsednik sindikata tovariš Milan Jakomin in direktor tovarne Milan Slemenik, ki sta nam zaželela veliko uspehov pri našem delu.

oozam

Sestav predsedstva Zveze socialistične mladine tovarne Zmaj:

Petavs Maks, predsednik
Žnidaršič Danica, sekretar
Smerdel Aleš
Muhič Vinko
Jež Zdravko
Perkon Iztok
Kozin Marija

konferenca zk

V torek 10. februarja 1976 je bila v jedilnici tovarne redna letna konferenca osnovne organizacije Zveze komunistov v Zmaju. Ob tej priliki je bila dana razrešnica dosedanjemu sekretarju Jožetu Lavrinu in članom sekretariata ter bil izvoljen nov sekretariat v sestavi Alibegovič Fadil, Kocman Marija, Lavrin Jože, Mohorko Venčeslav, Mazi Brane, Rom Meda in Jakomin Milan. Sekretar OOK je Alibegovič Fadil.

Po poročilu sekretarja in sekretariata, ki ga je podal Jože Lavrin se je razvila daljša razprava predvsem na podano tematiko in večina diskutantov je kritično presojala razne pomanjkljivosti in nakazovala boljše rešitve o čemer bo treba v prihodnem obdobju temeljiteje razpravljati in zahtevati ustrezne rešitve kakor tudi povečati dinamiko raznih aktivnosti. Tokrat pa se z letne konference OOK omejimo predvsem na poročilo, ki vsebuje marsikatero zanimive informacije, spoznanja in probleme in o katerih - kot že rečeno - bo treba še večkrat polemizirati v smislu boljšega in uspešnejšega delovanja na različnih toriščih delovanja.

Struktura članov Zveze komunistov.

Na dan 31.12.1976 je bilo v tovarni Zmaj zaposlenih 415 delavcev, od tega je 33 članov ZK ali slabih 8 %, kar je precej manj od republiškega procenta. Seveda ne smemo in ne moremo meriti aktivnost in učinkovitost ZK po njeni številčnosti, čeprav je tudi število članov ZK in njihova zastopanost v vseh strukturah zaposlenih izredno pomemben pokazatelj.

Večkrat poudarjamo, da smo izrazito ženska organizacija saj so v tovarni ženske zastopane s 63 % in moški s 37 %. Stalni si moramo prizadevati, da ustvarimo adekvatno razmerje tudi v samoupravnih organih in družbeno političnih organizacijah in s tem končamo s tradicionalno miselnostjo, da je

mesto žene samo za strojem oziroma pri otrocih. V naši organizaciji ZK je razmerje po spolu obratno 54 % moških in 36 % žensk. Smatram, da bo v bodoče potrebno vključiti v vrste članstva ZK več žena in to predvsem tistih iz neposredne proizvodnje.

V tovarni je zaposlenih 119 mladincev kar predstavlja 28 % vseh zaposlenih. V ZK je včlanjenih samo 7 mladincev, kar je odločno premalo, saj ne predstavljajo niti 6 % vseh mladincev v naši tovarni. V prihodnje bo potrebno še poživeti delo mladinske organizacije (v mladinsko organizacijo je trenutno včlanjenih samo 35 mladincev), organizirati ustrezno izobraževanje in najprizadevnejše mladince vključevati v ZK.

Dosedanji sekretar OO ZK Jože Lavrin je najprej podal poročilo sekretariata, ki ga v celoti objavljamo pod gornjim naslovom

Povprečna starost članov ZK v tovarni znaša preko 35 let. V organizaciji imamo veliko število prekaljenih komunistov z dolgoletnim stažem, saj povprečni staž v ZK znaša več kot 12 let.

Če se zavedamo dejstva, da se moramo komunisti izogibati ozkega forumskega dela in moramo svojo aktivnost pokazati zlasti v delovni sredini, je še posebej zaskrbljujoče razmerje med člani ZK iz neposredne proizvodnje 24 % in spremljajočih služb 76 %. Naša bodoča skrb mora biti vzpostavitev ustreznega ravnovesja v našem članstvu. To bomo dosegli predvsem z našim aktivnim delom v vseh delovnih sredinah in predvsem v neposredni proizvodnji.

Od članov ZK pričakujemo večjo aktivnost v samoupravnih organih v tovarni, v drugih družbeno političnih organizacijah in njihovo aktivno vključevanje v politično in družbeno življenje na terenu. Trenutno je v naših samoupravnih organih 12 komunistov ali 36% vseh članov ZK, v mladinski organizaciji in sindikatu je tako ali drugače aktivna kar polovica vseh komunistov, v SIS, samoupravnih in družbeno političnih organizacijah ZP Iskra in IEZE ter v drugih organizacijah na terenu aktivno dela 43 % komunistov.

Kljub navedenim številkam pa ocenjujem, da smo komunisti premalo aktivni pri sprejemanju nekaterih pomembnejših odločitev v tovarni, kar se še posebej odraža na delovnih skupinah in zboru delavcev. Več časa bomo morali posvetiti našemu izobraževanju in naši idejni krepitvi ter z večjo odločnostjo zahtevati dosledno izvrševanje nalog na vseh nivojih. Preprečiti moramo vsakršno mlačnost in

FADIL ALIBEGOVIČ
sekretar OO ZK v Zmaju

V sekretariat Zveze komunistov v Zmaju so bili na letni konferenci 10. februarja letos izvoljeni:

Alibegovič Fadil, sekretar
Kocman Marija, namestnik sekr.
ostali člani
Lavrin Jože
Mohorko Venčaslav
Mazi Brane
Rom Meda
Jakomin Milan

ozko forumsko delo. ZK mora imeti svoj vpliv na sprejemanje vseh pomembnejših odločitev (poslovne odločitve, integracije, samoupravni sporazumi itd.) ter izoblikovati ustrezno kadrovsko politiko tako v vrstah ZK, kot tudi pri sprejemanju vodilnih, vodstvenih in strokovnih kadrov.

V skladu s sklepi CK ZKJ moramo še posebno pozornost posvetiti kadrovanju delavcev na samostojna in odgovorna mesta v trgovinskem poslovanju. Nekaj najprimernejših delavcev v marketing sektorju bo potrebno čimprej vključiti v vrste ZK.

Ne glede na relativno majhno število članov ZK pa moram poudariti, da si je polovica vseh članov ZK pridobila status komunista ravno v tovarni ZMAJ.

V nadaljevanju je Jože Lavrin v svojem poročilu navajal položaj Zmaja in njegovo organiziranost v delovni organizaciji IEZE. Ker smo o tem obširneje pisali v zadnji številki glasila, tokrat izpuščamo, pač paši oglejmo

še tisti del, ki govori o prizadevanju za stabilizacijo in vlogo komunistov:

V lanskem polletju, ko so bila gospodarska gibanja določena v resoluciji o osnovah skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavine in SR Slovenije znatno pod predvidevanji za leto 1975, je bila glavna dejavnost političnih sil usmerjena v zajezitev neustreznih gospodarskih gibanj.

Tudi v Zmaju smo tedaj napravili akcijski program, da bi pospešili nekatere naloge, se bolj usmerili v reševanje tistega, kar bi povečalo produktivnost, izboljšalo devizno bilanco, zaustavilo rast stroškov in naših cen. Akcijski program, ki je zadeval delo vseh služb in posameznikov, smo tudi vsi komunisti obravnavali in se zavzeli, da bomo s svojo aktivnostjo na delovnih mestih, v službah in v obratu pobudniki in dejavniki, da se naloge iz akcijskega programa ustvarijo.

Sedaj, po šestih mesecih, že

/naslednja stran/

konferenca zk

lahko damo oceno ali je akcijski program povzročil kakšne pozitivne premike, kako smo ga realizirali in koliko smo mi komunisti prispevali, da bi naloge uresničili.

Po akcijskem programu smo naloge zastavili tako, kot jih bom v nadaljevanju obravnaval.

1. Investicije

Glavna investicijska dejavnost je bila usmerjena v pričetek novogradnje. Zaradi spremenjene investicijske politike v tem obdobju ni bilo možnosti najetja investicijskega kredita pri LB. Zato smo svojo investicijsko politiko prilagodili trenutnim možnostim in vsesplošnim stabilizacijskim prizadevanjem ter se odločili za tako postopno gradnjo, da smo lahko pričeli graditi. Gradnja skladiščne hale, ki bo omogočila izpraznitev prostorov za proizvodnjo, tu na Šmartinski cesti, poteka po planu, ozr. GP Tehnika z gradnjo rokovno prehiteva plane.

Začetek gradnje je bil dobro organiziran, na otvoritveni del pa smo dobili vso moralno-politično podporo za nadaljevanje gradnje.

2. Uvoz in izvoz

Po začasnih podatkih (vir IC in DO) smo v lanskem letu uvozili za 10.718.206 din materiala in surovin, izvozili pa smo za 4.877.567 din (283.580 dolarjev). Z izvozom smo pokrili skoraj polovico uvoza. To je bil lep uspeh, ki smo ga dosegli zaradi večje angažiranosti IC in ker smo se zavestno odločili, da izvoz sprejmemo, čeprav nam finančno ni mnogo

Mi smo "ZA". Izvolitev novega sekretariata na letni konferenci.

pomenil. Kapacitete proizvodnje smo imeli povsem izkoriščene. Povzročil pa je tudi nekaj problemov, ki bi lahko bili manjši, če bi se vsi zaposleni bolj odgovorno obnašali. Pri moram še posebej poudariti, da je vsaka dilema o tem, ali izvažati ali ne, odveč. To poudarjam zato, ker so nekateri v kolektivu mišljenja da je izvoz nekaj, kar pride v poštev samo tedaj, ko je domače tržišče prenasičeno. Zaradi izvoza so bile kapacitete izkoriščene, to pa je na marsikaj pokazalo kot npr. da nismo bili pripravljeni na tako intenzivno delo, pokazale so se razne subjektivne težave. Vse to ne bi spoznali, če ne bi bilo izvoza. Prav gotovo tudi s tega vidika je bil lanski izvoz dobra šola za nas vse. Tudi na uvozu je bilo nekaj narejenega. Planirani uvoz na začetku leta smo realizirali le 63 %, sigurno pa je, da vseh možnosti še nismo izčrpali. Krizne situacije, ki že nastopajo (primer ponikljane žice) nas bodo prisilile, da bomo hitreje osvajali domače možnosti.

3. Cene in stroški

Naših prodajnih cen v letu 1975 nismo povečali. Lansko izredno povečanje direktnih stroškov za 41 % napram letu 1974 smo lahko vzdržali zaradi tega, ker smo okrobra 1974 povečali prodajne cene za 15 %. Cene naših materialov in surovin so se po polletju lanskega leta nekoliko umirile in tudi letošnja predvidevanja - planske cene Zmaja - so taka, da se cene surovinam in materialu sploh ne bodo povečale. To je ob tem, da imamo še vedno planiran znaten uvoz (cca 6 milj. din) izredno tvegano.

Počasnejša rast cen surovinam in materialom pa ni bila posledica kakšne posebne naše aktivnosti, marveč bolj posledica vsesplošnega političnega delovanja subjektivnih sil in vlade, ki ni vodiljevala povečanj. Na področju ostalih stroškov (indirektnih) pa je prišlo do hitrejšega naraščanja, čeprav imamo na tovrstne stroške, ki so že skraj tako visoki kot direktni, večji vpliv.

Prav tu, bi morali narediti več, kajti te stroške povzročamo več ali manj vsi. Vendar še ni pravega odnosa do štednje. Marsikaterega stroška ne bi bilo, ali pa bi bil lahko manjši, če bi se vsi obnašali gospodarno. Kar vprašajmo se, ali ravnamo vedno do skupne lastnine tako, kot bi se kot samoupravljalci morali? Naloga nas, članov ZK je, da smo pobudniki, da dajemo vzgled in tudi zahtevamo, da vsakdo gospodari racionalno in stabilizacijsko. Ni ga delavca, ki bi bil iz te štednje, iz potrebe po boljšem delu izvzet. Stroške, kot so električna energija, ogrevanje, PTT stroški, material za tekoče vzdrževanje in čiščenje, material za osebno higieno, pisarniški material, drobni inventar in orodje, transportni stroški, zaščitna obleka in obutev, pomožni proizvodni material, goriva in maziva in drugo povzročajo vsi zaposleni. Teh stroškov je bilo v lanskem letu za 25 milijonov (2,5 milijarde S din), za letošnje leto pa se povečujejo kar za 25 %. Vsak procent, ki bi ga prihranili, nam bi dal letno 25 starih milijonov več za vlaganje ali pa za osebne dohodke. Ali kako koristimo delovni čas? Koliko je še med nami delavcev, ki potrošijo dnevno tudi do polovice delovnega časa neefektivno. Zadali smo si nalogo, da zaposlenih izven proizvodnje ne bomo povečevali. V tem uspevamo. Vendar je še premalo storjenega, da bi vsi, ki so že v podjetju, tudi resnično delali. Tu nas čaka še

veliko dela. Komunisti ne bi smeli biti neangažirani in bi morali na napake opozarjati. Ustvariti moramo tako politično vzdušje, da bo kolektiv obsojal nedelavne, nedisciplinirane, neodgovorne in malomarne delavce. Ustvariti moramo tudi dobro politično vzdušje, v katerem bo možno odkrivati tiste posameznike, ki ne delajo ali slabo gospodarijo s skupno lastnino. Pregarjati moramo lažno in birokratsko izgovarjanje na normativne akte, za katerimi se velikokrat skrivajo posamezni kršitelji, ki pa jim v preveliki gorečnosti po zagovarjanju črke zakona nismo kos.

4. Realizacija nalog za osvojitve novih baterij in druge proizvodne naloge

V akcijskem programu so bile tudi naloge o osvojitvi baterij zaščitnih proti iztoku (super R 14 in R 20) ter alkalnih baterij. Pri prvih smo uspeli v toliko, da baterije kolikor toliko kontinuirano delamo, čeprav nismo osvojili proizvodnje v večjih količinah.

Pri alkalnih baterijah pa je osvojitve za prodajo bolj odmaknjena, kot smo ob sestavi akcijskega plana mislili na

osnovi dobljenih informacij. Na splošno velja, da smo pri osvajanju prepočasni. Tudi mehaniziranje proizvodnje ne poteka dovolj hitro, čeprav je kadrov izven direktne proizvodnje precej, nam v razvoju manjka strokovnjakov, ki bi uvajanje novosti in odpravljanje ročnega dela hitreje reševali

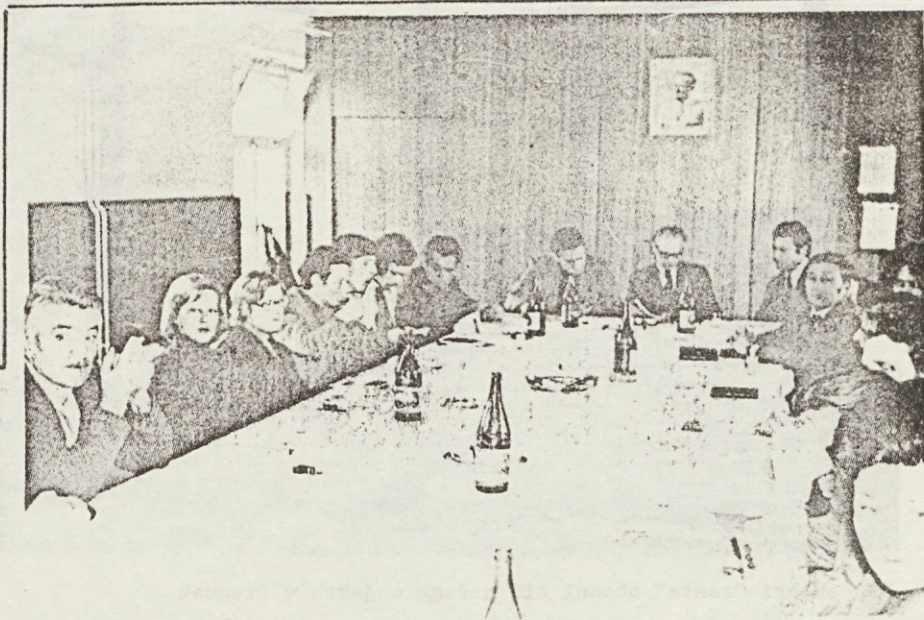
5. Prodaja

V drugem polletju se je stanje prodaje napram konkurenci rahlo izboljšalo. To je bilo doseženo z ukrepi na prodajnem področju in z našo večjo konkurenčno sposobnostjo. Vse to pa je zahtevalo večje stroške (transport, detajlna obdelava trga, prefakturiranja in drugo). Nepravilna tekma s Croatio in Teslo na prodajnem področju ni v prid potrošniku niti nam proizvajalcem. Zato so sedanji razgovori o bolj čvrstem sodelovanju ne samo na tržnem področju, vsekakor koristni in jih je potrebno nadaljevati.

6. Področje delitve OD in nagrajevanje po delu

V akcijskem programu je bila postavljena sledeča naloga:

/naslednja stran/

Posnetek z letne konference
OO ZK v Zmaju dne 10.2.1976

Dokončati je delo na samoupravnem sporazumu o delitvi sredstev za OD. Izhodišče naj bo:

- ukinitve analitične ocene delovnih mest,
- uskladitev OD z novim samoupravnim sporazumom elektrokovinske industrije Slovenije z uporabo nove metode ocenitve delovnih mest,
- vpeljati osebno oceno delavca ali delovne skupine.

Pri tej nalogi pa smo vsi skupaj odpovedali. Namesto, da bi uredili nagrajevanje po delu, spremenili oceno po delovnih mestih, kjer smo tekom več let zanemarjali nagrajevanje bolj odgovornih delavcev, se je razprava izjalovila v borbo - kdo si bo priboril večji fiksni delež. Pri nas so razlike med najnižje in najvišje ocenjenimi delovnimi mesti manjši kot predvideva SS elektrokovinske industrije in manjše kot jih imajo v marsikateri TOZD Iskre. Bilo je tudi veliko izkrivljenih nastopov posameznikov, ki ne razumejo in celo takih, ki nočejo priznavati družbeno dogovorjenih meril o

delitvi sredstev za OD. Taki primeri so bili očitni predvsem v obratu Šentvid ter v Ljubljani, pri forsiranju dodatka na stalnost dela v Zmaju. Bila je in je še zdaj močna težnja, da bi OD delili mimo doseženih rezultatov poslovanja in dela v podjetju. So pritiski, da moramo OD povečevati po stopnji inflacije, ne glede na ustvarjene rezultate po merilih samoupravnih sporazumov. Komisija, ki naj bi v roku 6 mesecev uskladila naše osnove za OD po delovnih mestih s SS EKI, bo imela težko nalogo, ker zaradi premajhne informiranosti in najbrž tudi zaradi nedojetja bistva, večina pričakuje avtomatično povečanje OD. Imeli bomo hude probleme kako doseči ustrezno uskladitev OD na odgovornih delovnih mestih, ker so ti sedaj pod nivojem SS EKI.

Pri tem je naša politična naloga, da skrbimo za socialne probleme zaposlenih in da jih znamo pravilno ločiti. Namreč veliko je v podjetju takih, ki niso socialni problem, ustvariti pa želijo klimo o socialni ogroženosti. Med njimi so celo taki, ka-

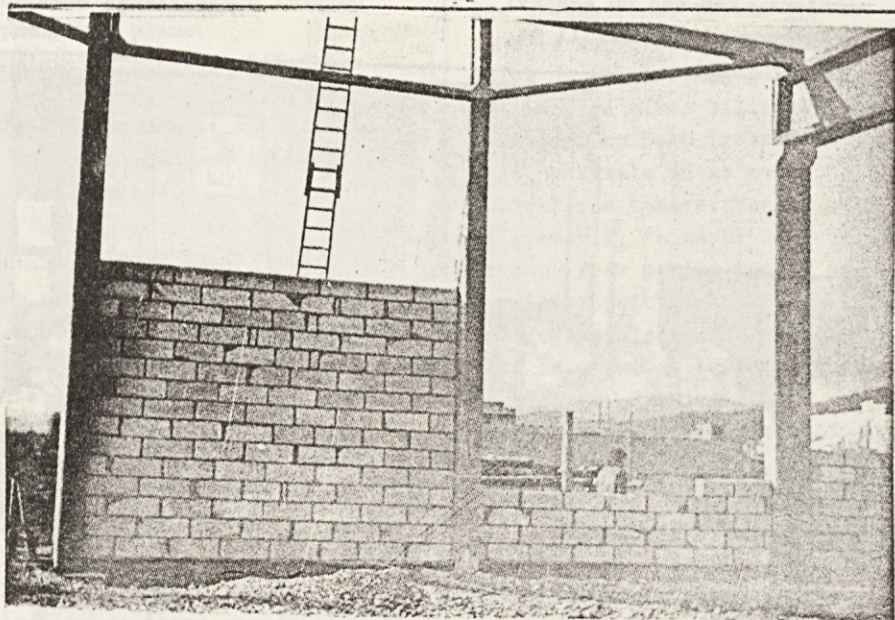
terih zakonski partnerji so privatni obrtniki in so kot družina dobro situirani.

Obravnavana področja so bila jedro našega akcijskega programa. Želja obravnavanega je očitno, da so problemi taki, ki so stalni, ki so kontinuirani. Zato se tudi naša akcija ne more in ne sme končati. Nadaljevati moramo naprej še bolj zavzeto kot dosedaj. Marsikdo v kolektivu se je izognil, ni bil angažiran in prepušča odgovornost drugim.

Problemi, postavljene naloge so take, da zadevajo vse nas in ne bo uspeha, če bomo dovolili, da se enih stabilizacija, prizadevanja za boljše poslovanje in tudi odrekavanja, večja samodisciplina in boljše delo ne bo prijelo. In takih je v Zmaju še, tudi med člani ZK, kar je med drugim razvidno iz vpogleda v aktivnost članov ZK.

Letošnje poslovanje, kot smo si ga zastavili s planom bo še bolj problematično kot lansko. Ker nismo v stanju obvladati cen, se nam akumulacija manjša. Smo na meji rentabilnosti. Vsak večji negativen odstop od predvidenih izdatkov za direktne ali indirektne stroške ali pa nedoseganje plana prodaje, nas lahko spravi v položaj, ko bomo poslovali z izgubo.

Zaradi tega, se naša akcija po stabilizaciji mora nadaljevati predvsem v smeri boljšega dela, večjega izkoriščanja delovnega časa, večje štednje na vseh področjih, izkoriščanja vseh razpoložljivih kapacitet strojev ter zaposlenih v službah in obratih. Ustvariti moramo take razmere, ki bodo omogočale izvajanje odgovornosti za delo in sredstva.

Med stebri "raste" obodni zid našega objekta v Stegnah

gradimo objekt zmaja

V četrtek 29. januarja mi je delovodja Karlo Feliks telefoniiral z našega gradbišča v Stegnah, naj pridem pogledat, kako napreduje gradnja ter da napravim nekaj posnetkov. Bilo je čudovito sončno dopoldne (naslednji dan je snežilo) ko sem prispel v Stegne in skoraj nisem mogel verjeti, da je že toliko narejenega. Bilo je sicer nekoliko mrzlo, vendar suho vreme in na gradbišču je delalo 30 delavcev. Njihov delovni čas je trajal od 7. do 15. ure in kot smo zapisali že v prejšnjem glasilu, delavci ne smejo delati na prostem, če je več kot 5 stopinj pod ničlo.

Ko sem zadnjikrat zapuščal gradbišče, je bilo postavljenih vseh 36 stebrov, tokrat pa so bili položeni v dveh poljih primarni nosilci, na njih pa že prečni nosilci.

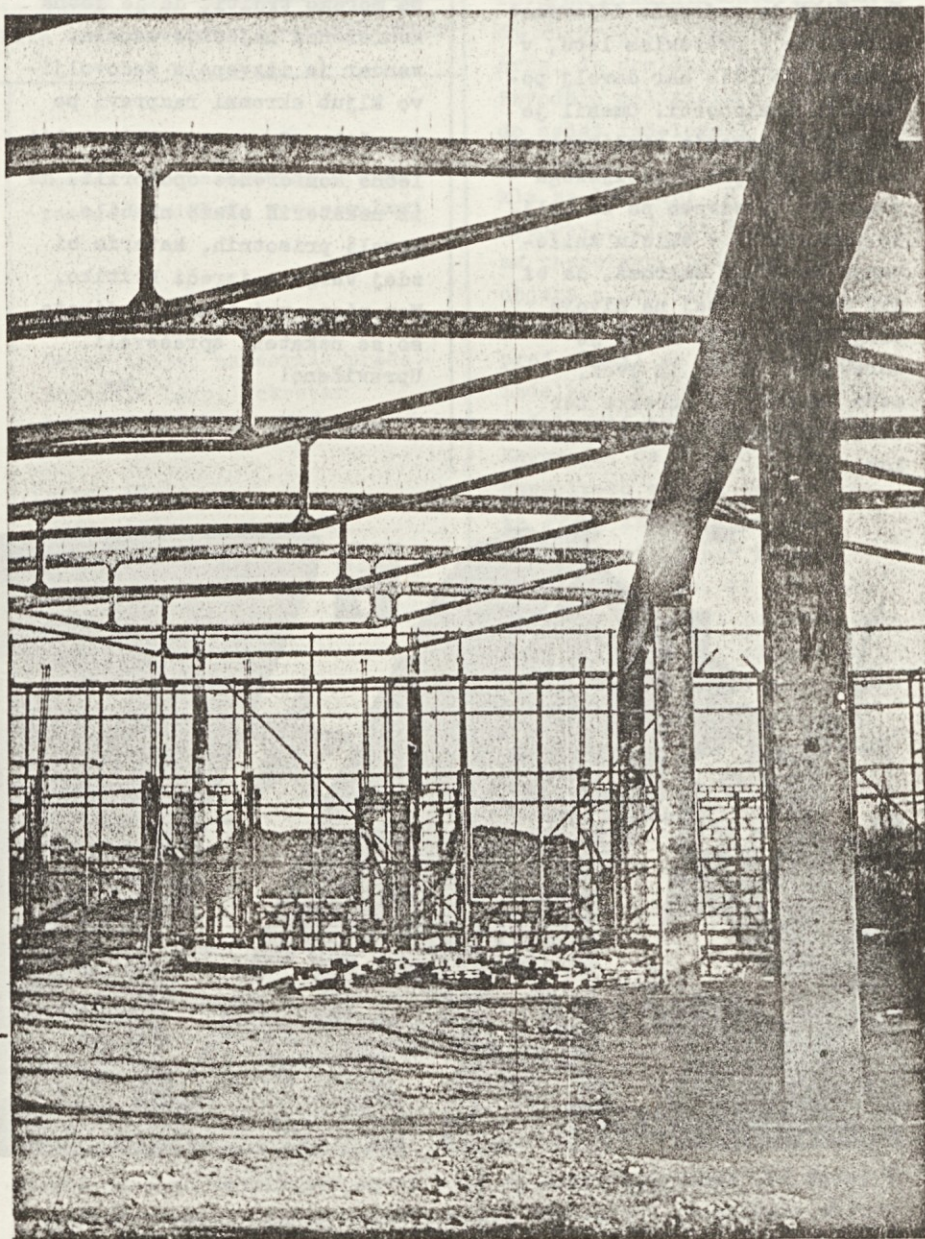
Med stebri je bilo videti že zidanje obodnih sten. Na višini 3,5 metra obodnega zidu je položena 20 centimetrov debela armirana vez na kar se zopet s Siporex bloketi in višino 6,65 metra zopet zaključijo armirana vez. Obe vezi imata namreč funkcijo trdnosti pri potresu in kot trdijo izračuni - do devete stopnje potresa.

Okvir strehe bo zaključen s fasadnim nosilcem.

Ob skeletu našega objekta sem videl dolgo vrsto zloženih Siporex krovne plošče, katere bomo že v mesecu marcu videli položene na sekundarnih nosilcih kot streho.

Kako prazno in pusto je bilo zemljišče v tistem decembrskem meglenem dopoldnevu 9. decembra in kako ponosno je stal skelet našega objekta v tem dopoldnevu.

My

Posnetek 29. januarja 1976.

Skelet objekta ZMAJ v Stegnah je bil postavljen v slabih dveh mesecih dela.

Letna konferenca sindikata

V torek 17. februarja 1976 je bila v proizvodnem obratu v Ljubljani letna skupščina osnovne organizacije sindikata tovarne Zmaj. Poslušali smo poročilo predsednika, poročilo blagajnika in nadzornega odbora.

Poročilo je zajemalo dejavnost sindikata v preteklem letu, v katerem je bilo kar dovolj pomembnih aktivnosti. Omenil je tudi prizadevanja sindikata za uspešno izvajanje akcijskega programa, predvsem pa za boljše poslovanje v smislu zniževanja stroškov oziroma, da bi jih obdržali vsaj na nivoju prejšnjega leta. Dalje je obravnaval izvoz in uvoz, cena baterij in stroške ter tudi vprašanje osebnih dohodkov.

Naj še omenimo, da je bila udeležba na sestankih organizacije izredno številčna, kar je nedvomno prispevalo k plodnejšim razpravam, pa naj si bo tudi o izboljšanju družbenega standarda, rekreacije, športa in slično.

Ne moremo trditi, da je letna konferenca najbolje uspela, vendar je izzvenela zadovoljivo kljub skromni razpravi po poročilu. So me pa sklicatelji letne konference opozorili, da iz nekaterih služb ni bilo dovolj prisotnih, katerim bi zdaj veljalo izreči kritiko. Mar nismo vsi člani sindikata, so se nekateri spraševali. Upravičeno! My

SMERNICE ZA DELO SINDIKATA ZA LETO 1976

1. Sindikat mora bedeti nad izvajanjem začrtane stabilizacijske politike in redno obnavljati tekočo problematiko s prizadevanjem, da povečujemo produktivnost in dohodek in s tem tudi družbeni standard.

2. Tesno sodelovanje z mladinsko organizacijo, osnovno organizacijo Zveze komunistov, samoupravno delavsko kontrolo in drugimi samoupravnimi organi.

3. Vedno moramo dobivati po en izvod vsakega samoupravnega sporazuma zaradi obravnave pred sejo delavskega sveta tako, da bo delavski svet razpravljal poleg mnenja kolegija tudi o stališčih sindikata.

4. Dogovore sprejete na sejah OO sindikata morajo vsi člani kolektiva podpreti v svojih delovnih skupinah in na zborih delavcev.

5. Sindikat mora prevzeti aktivno vlogo pri kadrovanju novih delavcev, napredovanju in notranjih razporeditvah.

6. O vseh pomembnejših odločitvah ki zadevajo pravice ali obveznosti delavca (izključitev iz delovne skupnosti, ugovor delavca, sprejem vodilnih delavcev)

V torek 17. februarja letos je bila letna konferenca osnovne organizacije sindikata. Predsednik Jakomin Milan podaja letno poročilo.

Posnetek z letne konference sindikata v proizvodnih prostorih Zmaja

mora sindikat zavzeti svoje stališče in ga zastopati na sejah samoupravnih organov.

7.

Sindikata mora odigrati pomembno vlogo pri evidentiranju kandidatov za samoupravne organe v tovarni ZMAJ, ISKRI in SIS in upoštevati pogoje za dobro delavnost delegacij in delegatov.

8.

Potrebno je upoštevati trdnjšo vez med delovnimi skupinami in člani odbora osnovne organizacije sindikata, ki zastopajo dogovorjeno in ustrezno stališče.

9.

Vplivati moramo na razvoj in tudi organizacijo kulturno prosvetnega dela, družabno življenje, oddih in razvedrilo ter športne in druge dejavnosti.

10.

Obravnavati socialni položaj članov sindikata in ogroženim nuditi pomoč.

Sestav odbora osnovne organizacije sindikata tovarne Zmaj

Jakomin Milan, predsednik
Cerar Alojz, namestnik preds.
Erbežnik Lado, sekretar
Gregorc Mihaela, blagajnik

Lipar Staša
Sedej Zalka
Škof Marija
Trdin Ana
Nartnik Francka
Muhič Vinko
Bolte Metod
Korošec Štefka
Majnič Marija
Balantič Vera
Mohorko Venčeslav
Štirn Viktor
Tratnik Janez
Rom Meda
Miklavec Stanka

Nadzorni odbor:
Hitti Roman
Šolar Jože
Šalja Nasuf

Nova tovarna baterij v Stegnah

V DELU od 10. februarja 1976 smo zasledili novico naslednje vsebine:

NOVA TOVARNA BATERIJ V STEGNAH

Izdelali bodo 35.000.000 baterij letno - S polno zmogljivostjo 1978

Ljubljana, 9. febr. - Združeno podjetje Iskra je začelo v Stegnah graditi novo tovarno alkalnih baterij. Zaradi restrikcij kreditov in načrta, da preidejo tudi na proizvodnjo polizdelkov, ki so jih do sedaj izdelovali Iskrini kooperanti, se je gradnja zavlekla za leto dni. Z lastnimi sredstvi, ki jih imajo zdaj na razpolago, bodo zgradili objekt z dva tisoč kvadratnimi metri površine, ki bo najprej služil za skladiščenje izdelkov. V novi tovarni bodo izdelovali tri vrste baterij. Računajo, da bodo s polno kapaciteto začeli delati leta 1978, izdelali pa bodo okoli 35 milijonov baterij letno. Baterije, ki jih bodo izdelovali v novi tovarni, bodo v primerjavi z alkalnimi baterijami na zahodnem tržišču cenejše in zato upravičeno računajo, da bodo lahko večji del proizvodnje izvozili na konvertibilno tržišče.

C.G.

**pišite v
naš glas**

kje so

letošnji nagrajenci

Letošnji pripravljalni odbor za izvedbo proslave oziroma praznovanja 8. marca je že na prvi seji kaj hitro sklenil, da letos ne bomo imeli nagrajencev. Samo z enim stavkom povedana ugotovitev pa je nedvomno sprožila zadovoljstvo tistih posameznikov, ki bi po neki "dolžnosti" morali predlagati določeno število kandidatov. Takšna ugotovitev pa obenem lahko sproži tudi nezadovoljstvo in kritiko z vprašanjem, ali res nimamo med nami nikogar, ki bi bil vreden posebnega priznanja.

Za kaj pravzaprav gre? - Ali nimamo dovolj objektivnih meril za ocenitev posebnega prizadevanja nekaterih delavcev? Ali nimamo dovolj hrabrosti, da z utemeljitvijo predlagamo svojega sodelavca za nagrado?

Vprašanj je dovolj. Pojavljajo se vsako leto le mesec preje, ko bi bilo treba podeliti priznanja. V tem mesecu namreč nastopajo različne pozitivne in negativne vrline slehernega, ki tako ali drugače lahko vpliva na izbor kandidatne liste. No in letos bomo vsi dobri, pridni in kar je še posebej pomembno - nezavistni.

Razmišljanja okrog upravičenosti in nujnosti priznavanja posebnih dosežkov na delovnih mestih pa me vodijo v način izbire kandidatov v preteklo-

sti. Znano je, da smo že nekaj let zapored vsakokrat ob prazniku podjetja imeli določeno število nagrajencev. Prav ta beseda "določeno" je vsebovala marsikatero pikro pripombo in največkrat skušala razvrednotiti res tehtna priznanja zasluženim.

Če bi danes - ko se je nekaj let že odmaknilo - skušali podrobneje ugotavljati upravičenost takratnih nagrajencev, bi dobili dokaj čudna spoznanja. Takoj mi pa lahko kdo ugovarja, da so pač bili takrat takšni kriteriji, pogledi in še kup upravičenosti, z dolgimi zagovori. Takoj mi la-

Sence in sonce pod odrom postavljenim za zidanje obodne stene.

hko kdo očita, da negiram takratne razmere pri izpolnjevanju kandidatne liste za nagrajence. Marsikaj je možno, res pa je tudi, da smo nagrajevali tudi tisto delo, ki je enkrat že bilo nagrajeno, da smo nagrajevali najboljše učence srednje in višje šole, pa

jih letos ni v Zmaju. Kaj vse bi še lahko našтели.

Tedaj smo nekatere morali in "morali" nagraditi. Za število nagrajencev je bilo treba sklepati na samoupravnem organu, znesek je bil določen. Nekaj kandidatov je bilo upravičenih in da ti dobijo priznanja in da bo pravično razdeljeno, je bilo treba dobiti kandidate še iz ostalih delovnih skupin. Tedaj pa je nastopilo sporno vprašanje: kdo med nami je boljši??? (med boljšimi).

Nimam namena opisovati vsakoletnih težav in prepričevanj, skoraj vsakoletnih ugotovitev v proizvodnji, češ, vsi delamo, vsi si prizadevamo, vsi smo zaslužni in nato nimamo niti enega, ki bi ga lahko predlagali kot najboljšega. Pa vendar smo ga morali najti, čeprav "za lase privlečenega".

Po vsem tem pa res ni bilo čudno, če se je predlagani kandidat ali že kasneje kot nagrajenec znašel v dokaj neprijetni situaciji, v kateri je prevladovala zavist, ker njegovi rezultati dela niso še posebej izrazito odstopali od ostalih sodelavcev.

Že v začetku sem omenil, da letos naj ne bi bilo nagrajencev. Zakaj se je tako odločil pripravljalni odbor. Mar je spoznal, da bi se lahko nekaj podobnega kot sem pravkar opisal, dogajalo tudi letos.

Verjetno bi to držalo. Če bi se en mesec pred praznikom pod-

jetja odločili, da hočemo imeti nagrajence, bi morali dobiti kandidate. Kako, katere, po kakšnem kriteriju in tako dalje.

Letos ne bo nagrajencev in verjetno tudi drugo leto ne, če ne bomo...

Svojemu sodelavcu moramo dati pohvalo, priznanje, če je opravljeno delo obsežnejše, kot se je pričakovalo po opisu delovnega mesta, če so njegovi rezultati dela plodnejši kot jih je predvidevala naloga in pri vsem tem upošteva odnos, disciplina, vključevanje v različne oblike družbeno političnega življenja in še in še.

Proces priznavanja pohval in priznanj mora potekati celo leto. Vseh 12 mesecev imamo možnost po različnih delovnih skupinah, da pismeno z utemeljivajo pohvalimo sodelavca za izrazito pomemben uspeh ter predlagamo, da se ga upošteva za nagrado ob prazniku podjetja.

Tokrat naj se nam predstavijo nagrajenci, ki so bili kandidati že aprila, avgusta in katerikoli mesec, ne pa na silo izbrani zadnjih 14 dni pred podelitvijo nagrad.

Prepričan sem, da bomo še imeli nagrajence, toda letos ne! - Zato, ker ni predlogov, ker jih ni bilo že od lanskega 8. marca dalje.

Morda bo omenjeni sestavek vzpodbudil še koga, da bo dodal svoja razmišljanja in mnenje na temo: kje so letošnji nagrajenci?

My

ali veste?

V prejšnji številki glasila smo poročali o delu samoupravnih organov v letu 1975. Obljubili smo tudi poročilo o dejavnosti odbora za oceno kršitev obveznosti iz združenega dela. Pa poglejmo, dejavnost tega odbora.

Odbor za oceno kršitev obveznosti iz združenega dela je imel v preteklem letu 6 rednih sej in 14 javnih obravnav.

Vsega skupaj je strokovna služba sprejela 16 prijav kršitev delovnih obveznosti (12 hujših in 4 lažje). Od možnih ukrepov so bili izrečeni:

- 3 opomini
- 3 javni opomini
- 1 začasna razporeditev na drugo delovno mesto
- 4 prenehanja lastnosti delavca - pogojno za določen čas
- 1 prenehanje lastnosti delavca.

Vsi zahtevki in ukrepi razen enega iz splošno kadrovskega sektorja, so bili izrečeni zoper delavce proizvodnega sektorja in sicer iz:

- obrata Ljubljana 9 zahtevkov
- obrata Šentvid 6 zahtevkov.

Obravnavane kršitve so bile zelo raznovrstne: zamujanje in neopravičeni izostanki z dela, uživanje alkohola med delovnim časom oziroma vinjenost, odklonitev delovne naloge. Pri skoraj vseh obravnavanih kršitvah je bil udeležen tudi alkohol.

Nikakor ne smemo trditi, da

razen naštetih v tovarni ni bilo nobenih drugih kršitev delovnih obveznosti. V samoupravnem sporazumu o medsebojnih razmerjih je naštetih 14 vrst lažjih kršitev in 42 vrst hujših kršitev delovnih obveznosti.

Bolj verjetno je, da nekateri pooblaščen delavci niso ukrepali zoper kršitve in niso zahtevali uvedbe postopka. Prav tako je verjetno, da naša zavest o družbeni samozaščiti ni dovolj velika in se posamezni delavci, ki so izvedeli za kršitve ali pa jih sami opazili, niso zavedali svoje dolžnosti, da morajo vsako kršitev prijaviti. Nedvomno je družbeno bolj sprejemljivo in za medsebojne zdrave odnose bolj koristno, da se razne nepravilnosti razčistijo po predpisanem postopku pred pristojnimi organi kot pa, da ostajajo neraziskane in mogoče po nepotrebem povzročajo "hudo kri".

Odbor je tudi sicer obravnaval stanje discipline v tovarni, ter sprejel ustrezne sklepe.

Pr.sl.

postani

član

samopomoči

NOVATORSTVO MED SENCO IN SONCEM

Francka — član skupine

V Delavski enotnosti od 31. januarja letos smo na 7. strani prebrali razgovor novinarja DE s Franiko Tkalec in ker menimo, da so ga prečitali le maloštevilni, ga objavljamo tudi v našem glasilu. -Ur.

Novatorstvo med senco in soncem
FRANCKA - ČLAN SKUPINE

Če bi človek pregledal vse, kar je zadnji čas zapisanega o novatorski dejavnosti, bi med novatorji morda le našel kakšno žensko. Poiskali smo eno med njimi. Frančiška Tkalec je zaposlena kot tehnolog v Ljubljanski tovarni baterij "ZMAJ", ki je sicer znana kot tovarna novatorjev.

Frančiška Tkalec je komaj 26-letno dekle, ki je pred šestimi leti končala srednjo tehniško šolo za kemijo. Takoj po končani šoli se je zaposlila v Zmaju. Lahko bi rekli - ne glede na njena leta - da je v tej tovarni doma in njeni sodelavci jo cenijo kot dobro delavko in tudi kot mladinsko aktivistko.

"V Zmaju sem najprej delala v vhodni kontroli surovin, nato kot eden od uvajalcev nove tehnologije, ki se zelo hitro spreminja v baterijski proizvodnji, in sedaj sem tehnolog, ki spremlja proizvodnjo po starih tehnoloških

postopkih ter s sodelavci skrbim tudi za uvajanje novih".

"Kako ste postali novatorka?"

"Naš delovni kolektiv je sprejel proizvodnjo alkalnih baterij po sovjetski licenci. Gre za 9 voltno alkalno zračno depolarizirano baterijo. Med tovariši, ki so bili zadolženi, da uvedejo tehnološko proizvodnjo te baterije, sem bila tudi jaz. V skupini so sodelovali še dr. Peter Žemva, Ivo Štraus in Jože Hren. Naša skupina je izumila alkalno zračno depolarizirano galvansko celico s takojšnjo sposobnostjo delovanja baterije, kar je do sedaj brez primere v svetu. Tudi Francozi so kupili sovjetsko licenco, vendar so se proizvodnji odpovedali. V Zmaju smo se potrudili ter dosedanje pomanjkljivosti v proizvodnji alkalne baterije odpravili. Toda ne samo to. Ker nova baterija deluje takoj, češar doslej še nismo srečali na svetovnem tržišču, ker smo poenostavili postopek za pridobivanje mase za pozitivno elektrodo, kjer so odstranjene vse eksplozivne snovi

in ker ima galvanska celica takšno lastno napetost, da je lahko baterija sestavljena iz šestih namesto sedmih celic, smo to tudi patentirali".

Frančiška Tkalec govori o skupinskem delu, kajti v Zmaju so navajani samo na takšno delo, ker zaradi posebnosti proizvodnje dosežejo uspehe le s skupnim delom in dobrim sodelovanjem. Omenili smo le enega od dosežkov, vendar jih v Zmaju ne manjka, kar mu omogoča, da se vse bolj uveljavlja na domačem in tujem trgu.

"Kako je ocenjeno delo novatorja v Zmaju?"

"Za uvajanje alkalne baterije v proizvodnjo smo dobili nagrade, za izuma pa bodo prav gotovo podeljena priznanja. Toda delo tehnologa, kjer se moraš ukvarjati tudi s posodabljanjem proizvodnje, racionalizacijami ter varčnostjo, je slabo nagrajeno, saj zaslužim mesečno le 3800 dinarjev, kar pa je v primerjavi z delavci v skup-

Priprava elektrolitskega sloja na liniji za izdelavo baterij 6AF 22

nih službah, predvsem pa z administrativnimi delavkami, malo. To seveda ne velja le za moje delovno mesto, pač pa za skoraj vsa delovna mesta v razvojni službi oziroma v tehnološkem oddelku".

"Povedali ste, kako je ocenjeno vaše delovno mesto. Kaj pa novatorska dejavnost?"

"Če mislite na nagrade, po mojem mnenju sploh niso najpomembnejše. Seveda je človek vesel priznanja za svoje delo. Žal, se še vedno srečujemo tudi s pojavom, da si nekateri lastijo uspehe, reklamirajo svoje delo, namesto da bi pošteno povedali, ne glede na to, koliko je kdo sodeloval, da gre za skupinsko delo. To me moti. Prav tako pa včasih tudi nestrpnost pri pričakovanju rezultatov. Pri naših izdelkih je treba večkrat preizkušati baterijo. Narediš preizkus, nato čez dva ali tri mesece drugega in po šestih mesecih spet... Šele takrat lahko zagotovimo, da so rezultati na primerni ravni in da je nova baterija primerna za trg. Res pa je, da se v Zmaju pri novatorskem delu ne srečujemo z zavistjo. Lahko bi celo rekla, da so delavci navajeni na to, da vedno nekaj spreminjamo, dopolnjujemo in bogatimo tehnološke postopke."

Francka Tkalec govori le o delu skupine, še raje bi govorila le o svoji tovarni in stalno poudarja, da je le član skupine, ki dela v novatorstvu in posodabljanju proizvodnje. Gre za skromnost? Pustimo vprašanja... Toda gotovo drži, da kronist, ki bo nekoč opisoval življenje in delo v tem sorazmerno majhnem delovnem kolektivu, ne bo mogel mimo Franckine skupine pa tudi mimo Francke ne.

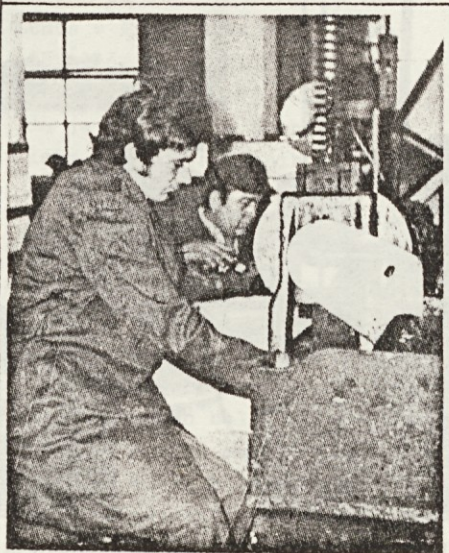
M. HORVAT

racionalizacije

MONTAŽNI STROJ R 20

Vodja razvojnega sektorja Jože Lavrin mi je pred dnevi dejal, da so v mehanični delavnici že pričeli s pripravami na izdelavo montažnega stroja za finaliziranje baterij R 20, ki bo znatno izpopolnjena kopija stroja za baterije R 14. Ker pa je novica zanimiva predvsem za širši krog delavcev v neposredni proizvodnji sem se o zadevi pozanimal podrobneje ter od konstruktorja stroja za montažo baterij R 14 Jožeta Lavrina zvedel, da so vse delavniške risbe zaključene in da je v končni izdelavi le še sestavnica. Delavniške risbe so sicer že oddane, da je možno nabavljati zahtevani material.

Montažni stroj R 20 bo izpopolnjen. Upoštevali bodo napake in pomanjkljivosti stroja R 14, pomembna novost novega stroja pa bo v predstavitvi me-

Detajl s formiranja celic R 12

rilne enote bolj na začetek in ki bo imela samostojni pogon. Hitrost bo možno brezstopenjsko regulirati, zato v primeru večjega izmeta ne bo pri montaži prihajalo do zastojev. Ostale delovne enote kot na obstoječem stroju R 14, za usmerjanje jeklenih dna bomo pa vključili dva vibratorja.

Vsekakor na novem stroju pričakujemo nekoliko izboljšanih tehničnih rešitev. Po izkušnjah in napotkih je konstrukcijo prevzel Franc Mrhar.

Zakaj ne linija 3R 12?

Že nekaj let zapored govorimo, da bomo prihodnje leto avtomatizirali linijo 3R 12 od avtomagregata do etiketirke. Ta del linije obratuje še po istem postopku kot na primer pred desetimi leti. Preteklo jesen smo dobili že neke transportne trakove, za letos se nam ne obeta kaj posebnega, po drugi strani pa napovedujemo izdelavo montažnega stroja R 20. To so vprašanja in vodja razvoja Jože Lavrin odgovarja.

Z izdelavo montažnega stroja R 20 v letošnjem letu bomo hitreje dosegli rezultate, ker bomo uporabili dosedanje izkušnje. Izdelava linije 3R 12 pa zahteva še precej zahtevnih tehničnih rešitev. V zadnjem času je delo na tem področju zastalo zaradi reorganizacije v kadrovski zasedbi, pričakujemo pa, da bomo s konstruiranjem nadaljevali.

My

baterije leclanche

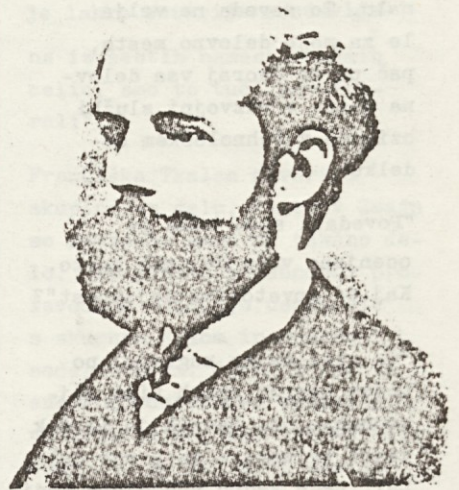
Baterije Leclanche so znane tudi najširšim množicam potrošnikov. Letno se proizvede tdi več bilijonov kosov teh baterij, njihova teža pa presega nekaj milijonov ton. Potrošnja je še vedno v porastu. V Jugoslaviji so v letu 1975 proizvedli vsi proizvajalci skupaj okoli 2.700 ton baterij Leclanche. Razvoj te baterije sega nazaj kar 100 let in še nekaj več. Prvo kombinacijo elektrokemijskega sistema:

Cink / Salmijak / Manganov dioksid

je v letu 1866 patentiral francoski inženir G.L. Leclanche iz Poitiersa. Že naslednje leto je stekla v njegovi tovarni serijska proizvodnja. Seveda so se takratne celice po konstrukciji zelo razlikovale od današnjih. Na sliki

je prikazan izgled takratnega člana. To je bila steklena posoda s kvadratnim presekom in z raztopino salmijaka (amonijevega klorida). V to raztopino je bila omočena palica iz cinka. Podaljšani kontakt v žico je bil negativni tokodvod. Pozitivna elektroda je bila mešanica mletega manganova in oglja, nabitega okoli grafitne elektrode v porozni lončeni lonček. Vse je bilo omočeno z raztopino elektrolita. Grafitna elektroda je imela nabito medenasto kapico z navojem oz. vijakom za pritrditev pozitivnega kontakta.

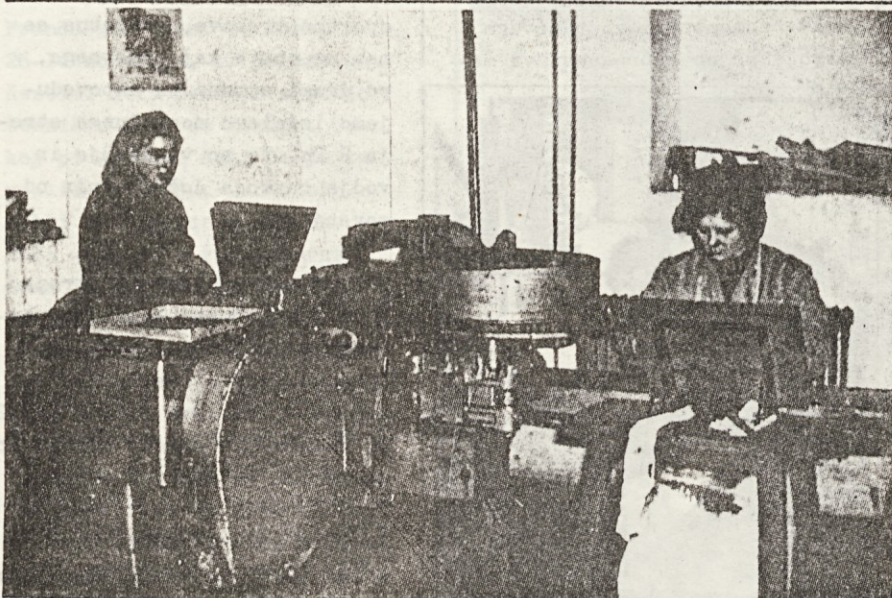
Poudariti moramo, da so razvoj telegrafске mreže in signalizacije železnic v takratni dobi nemudoma potrebovale razmeroma velike količine pri-

Georges Lionel LECLANCHE
(1938 - 1882)

marnih celic. Že v prvih letih je proizvodnja zelo hitro rasla in pojavile so se tudi prve izboljšave ter spremembe konstrukcije, ki so dočakale tudi našo generacijo in se verjetno nikoli ne bodo povsem zaključile. Danes so namreč znani novi materiali za separatorje ter dodatki za izboljšavo karakteristik obeh elektrod in še mnogo sličnega.

Povrnimo se zopet dobrih 100 let nazaj in obnovimo nekaj bistvenih razvojnih stopničk, ki so pomenile izboljšavo teh baterij. Na več različnih krajih v svetu so se v letu 1880 pojavili patenti glede uporabe zgoščenega (=imobiliziranega) elektrolita. Strokovna literatura pa navaja, da je za proizvodnjo "suhlega člana" najpomembnejši nemški patent 45 250 iz leta 1887, ko je Gassner opisal pasto elektrolita iz raztopine amonijevega klorida in z dodatki zmesi cinkovega oksida in anorganskih polnil. Beseda "suhi člen" je pomenila isto kot danes, da elektrolit ni tekoč, temveč zadrži želatinozno obliko in

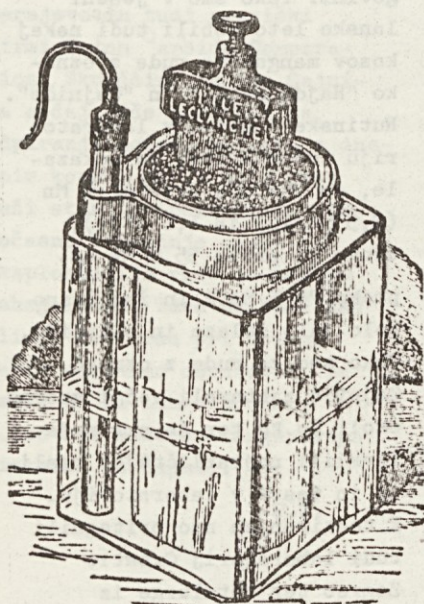

Stara "dobra" preša, nekoč najbolj moderen stroj v Zmaju, izdeluje v obratu šentvid mošnjčke za izdelavo baterij 2R 10.

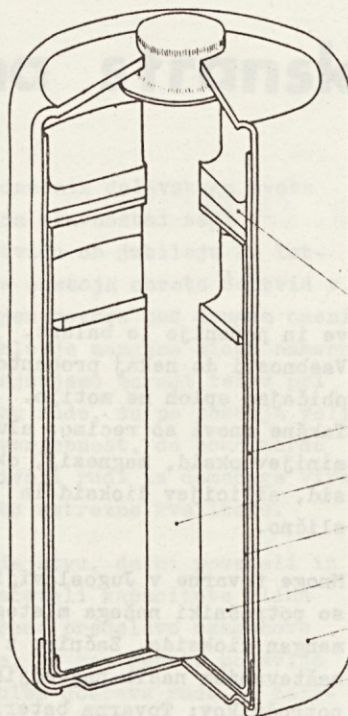
da ima dobro ionsko prevodnost. Šele kasneje, v letu 1894, pa je Gassner uporabil za geli, ranje tudi razne organske snovi, kot so škorb in moka. Prenosna svetilka s takšno baterijo je bila razstavljena tudi v Parizu na svetovni razstavi leta 1900. Znani, danes že pokojni baterijaš Dr. C. Drotschmann pa je poročal, da so v Berlinu pri firmi P. Schmitt uporabljali postopek zgoščevanja moke s kuhanjem že leta 1896.

V vsem svojem obdobju razvoja so baterije Leclanche doživljale vrsto sprememb. Naštetimo jih le nekaj skupno z letnicami patentov:

Leto	Izboljšava	Avtor
1870	amalgamirani cink	Sturgeon
1877	parafiniranje ogljene elek.	Fuller
1921	magnezijev klorid	Pörschke
1950	paper lined celica	Teas
1967	cinkovo kloridne celice	Krey
1975	aluminij z nanosom Zn	Slivnik

Prva mokra celica Leclanche

Presek naše paper-lined celice

Glede raznih variant konstrukcij v smislu hermetizacije celic Leclanche je znanih veliko patentov. Tudi separatorji od naravnih snovi pa vse do raznih polimeriziranih akrilnih smol in celo ionskih izmenjalcev so patentirani. Na žalost še do danes niso znani točni poteki kemijskih reakcij, ki potekajo v Leclanche baterijah. Zneni češki strokovnjaki za manganov dioksid Prof. Dr. Karel Micka iz Polarografskega Instituta v Pragi navaja v članku: "Kysličník manganičity", *Chemicke Listy*, 65, 225 (1971), da je bilo o tem problemu do leta 1948 objavljenih že okoli 3600 publikacij. Danes ocenjujemo, da jih je že preko 5.000. Tudi glede amalgamacije cinka v baterijah Leclanche položaj v svetu še ni kritičen. Drugi izvori zastrupljanja z živim srebrom v svetu so namreč znatno bolj pereči, je bilo enotno mnenje najslavnějšíh imen, ki so se srečali po diskusiji po referatih v Dallasu, 10. oktobra 1975.

Zavedamo se, da se bodo ba-

terije Leclanche proizvajale z nezmanjšanim tempom še več let. Veliko sprememb v tehnologiji smo doživljali tudi v naši tovarni. Tako smo še do leta 1970 "kuhali člene" R 14 in R 20 na vodnih kopolih v kleti na Šmartinski 28

v prostorih kjer danes vidimo obratovanje Schuler stiskalnic za cinkove čaše. Tisti del naše zgodovine je slučajno ostal zabeležen na Zmajevem šolskem filmu "Od bliska do baterije". Že zaradi muzejske vrednosti in spoštovanja do naše zgodovine pa bi bilo prav, da konzerviramo in ohranimo vsaj eno "ročno prešo" iz prejšnjega desetletja v spomin bodočim generacijam in naši tovarni.

P.Ž.

m a n g a n

Naša tovarna ima v obratu Šentvid pri Stični edina v Jugoslaviji vpeljano suho mletje manganovih rud. V dolgoletnem obdobju obratovanja krogličnega mlina so se zvrstile manganove rude iz najrazličnejših delov sveta. Tako je skozi mlin potovala ruda iz SSSR, Brazilije, Kube, Indonezije, Zahodne Afrike, Maroka, Grčije in Indije. V splošnem ločimo manganovo rudo po namenu uporabe. Poznamo baterijsko, metalurško in kemijsko kvaliteto. S kvaliteto rude je tudi že v glavnem določena cena. V navadi pa je, da se fino zmleto manganovo rudo imenuje manganov dioksid. Seveda so prisotne tudi druge sestavine. Običajno po svoji naravi mnoge primesi niso škodljivi-

Kamen na kamen, blok na blok - zid. Zidanje obodne stene.

ve in pomenijo le balast. Vsebnosti do nekaj procentov običajno sploh ne motijo. Takšne snovi so recimo: aluminijev oksid, magnezij, oksid, silicijev dioksid in slično.

Mnoge tovarne v Jugoslaviji so potrošniki našega mletega mangan dioksida. Začnimo z naštevanjem naših največjih potrošnikov: Tovarna baterij Croatia/Zagreb, elektroliza cinka Kombinat Trepča/Kosovska Mitrovica in Zorka/Šabac, Obrat varilnih elektrod "Železarna Jesenice". Sledi pa še vrsta srednjih in manjših potrošnikov iz industrije emalov, steklarn, keramike, farmacije, esenc in arom, umetnih gnojil, eksotermnih zmesi, opekarn in slično.

Uvoz manganove rude pa ni popularen. Zato je že nekaj let ena izmed nalog tehnično razvojnega sektorja tovarne Zmaj tudi raziskava možnosti uporabe domačih manganovih rud. Vemo, da so nahajališča v Čelincu v Bosni že izčrpana, manjše rudne gmote pa so preveč razdrobljene po gozdnatih hribovitih površinah brez cest in kolovozov. Rudnik mangana v Bosanski Krupi ima dnevni kom in se je s 30.000 tonami mokro separirane že uvrstil med največje v tem delu Evrope. Vendar so večletne preiskave rude pokazale, da to ni baterijska kvaliteta, temveč le metalurška. Tudi vsebnost mangana s 36,5 % Mn oz. 50,6 % MnO₂ je razmeroma nizka. Veli-

ke vsebnosti primesi glin zelo otežkočajo suho mletje, zato smo poskusno količino 100 ton le s težavo potrošili. Rudnik v Novem Brdu na Kosovem je šele v projektih, ruda pa ima razmeroma malo mangana in veliko železa, to je: 22,5 % Mn, 12,3 % Fe, 9,9 % Si, 2,9 % Zn in 2,3 % Pb, poleg pa so še srebro in zlato (143 g AG in 1 g AU na tono). Tudi "Rudnik mangana v izgradnji" Stogovo ima na koti Baba-Aač v planini Cer v Makedoniji le manganško-železne rude. Edini potrošnik je zato le Železarna Skopje. Znana so še druga nahajališča v Jugoslaviji, kot so: Srebrnica, Sasa, Racat, Čevljanoviči, Banjalučka Kozara, Snjegotina, Vrnograč, Velika Kladuša, Cetinograd. Izgleda pa, da so najbogatejša nahajališča prav v Bosni. Zato smo že pred leti poiskali stike z Geološkim zavodom Sarajevo, ki je sedaj v sklopu grupacije "Geoinženiring" s sedežem v Ilidži pri Sarajevu. Dogovorili smo se, da nam bodo stalno pošiljali v testiranje in baterijsko analizo vse nove vzorce iz perspektivnih bodočih nahajališč v SR Bosni in Hercegovini. Tako smo v jeseni lanske leto dobili tudi nekaj kosov manganove rude z oznako "Hajdanovica" in "Čajniče". Rutinske analize v laboratoriju tovarne Zmaj so pokazale, da vsebuje prva 42 % Mn (2,5 % SiO₂ in 1,6 % Fe), druga pa preko 55 % Mn oz. preko 73 % MnO₂ in istočasno zelo malo železa in silicija. Tako smo za rudo z oznako Čajniče zahtevali večji vzorec okoli 20 kg ter še skrbneje izvršili najrazličnejše analize in teste v laboratoriju. K testiranju smo pritegnili tudi laboratorij Croatiae Zagreb ter metalurge iz Železarne Jesenice. Analize in izmenjave rezultatov ne dajejo več nobenih dvomov, da ima-

mo v Čajničih novo zelo bogato nahajališče manganove rude, ki je po MnO₂ bogatejša od grške rude v Dromi, po vsebnosti celotnega Mn pa celo od svetovno znane afriške rude Moanda/Gabon. Zanimala nas je tudi mineraloška sestava rude iz Čajnič. K sreči so znani strokovnjaki za takšne raziskave tu v Ljubljani in sicer na Institutu za geologijo, oddelku za montanistiko FNT, Aškerčeva 2o. Mikroskopsko raziskavo vzorcev rude je izdelal prof. fr. Matija Drovenik. Rezultati kažejo prisotnost braunita, kriptomelana in psilomelana. Zlasti zadnja dva manganova minerala prevladujeta. Kosi rude so zelo kompaktni, trdni in masivni. Posebno pre-rezi kosov rude dajejo dejansko sliko kvalitetne rude,

saj jalovine ne najdemo niti v sledovih na ploskvi skoraj 6 x 4 cm. Mnoge kose rude pa je bilo potrebno razbiti v manjše, saj so bili preveliki za korundno žago!

Novosti o novem nahajališču se postopoma širijo. Sedaj so znane tudi že Sektorju barvastih kovin Energoinvest Sarajevo in tudi ameriški firmi Union Carbide Corporation. Skupščina občine Čajniče sedaj išče sredstva za odpiranje novega rudnika z dnevnim kopom. Morda bodo prav naši stiki pripomogli do pravočasne izgradnje ceste in eksploatacije rude iz novega nahajališča. Tako bi tudi naš mlin v Šentvidu pri Stični lahko normalno obratoval. Že sedaj pa bi lahko prodali 1.000 ton mletega manganovega dioksida iz Čajnič.

P.Ž.

na stranskem tiru

Predsednik delavskega sveta je na slavnostni seji v Šentvidu ob jubileju 20 letnega obstoja obrata Šentvid v svojem govoru med drugim omenil da mletje mangana sicer namerno zmanjšujemo zaradi težav pri uvozu rude, da pa obstoja velika verjetnost, da bomo morda dobivali rudi iz domačega vira in to ustrezne kvalitete.

Ob dejstvu, da bi povečali in povečevali kapacitete mlina oziroma predelavo manganove rude, se nam nehote pojavlja problem dostave rude od železniške postaje do našega obrata. Problem pa sicer ni težaven, vzbudi pa razmišljanje, kako približati železnico Šentvidu pri Stični.

Znano je, da ima Šentvid pri Stični železniško postajališče le z enim tirom, dočim je v Radohovi vasi železniška postaja s stranskim tirom, kjer se izvaja pretovarjanje rude na kamion.

Tovor naložen na tovorne železniške vagona pa bi lahko približali Šentvidu le na ta način, da bi postavili še stranski tir na sedanjem postajališču. Slišati je bilo, da železniško podjetje Novo mesto

predvideva stroške postavitve stranskega tirav znesku okrog 100 milijonov starih dinarjev.

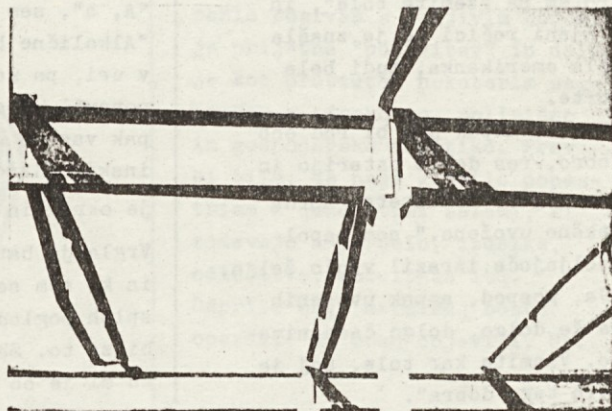
Stroški na posameznega interenta bi bili dokaj nizki v primeru, če bi se dogovorili uporabniki razkladalne postaje kot na primer Zmaj, Gramex in še kateril. Pri tem bi upoštevali tudi pripravljenost Gramexa, ki bi nudil buldožer, vozni park in kot je bilo slišati, tudi zemlja ne bi predstavljala pomembnih stroškov.

Na ta način bi se relacija od razkladalne postaje do Šentvida skrajšala za pet in pol kilometra, saj bi bila dolga le en in pol namesto sedem kilometrov v Radohovo vas, poleg tega pa je treba upoštevati sedanje stroške stojnine za en vagon 180.000 starih din dnevno.

Očitno bi se takšna investicija v doglednem času krepko obrestovala, sicer pa je gornje razmišljanje samo uvod v premislek in bi bilo neumestno, če bi že takoj na začetku načelno odklanjali možne ugodnosti.

My

Detajl strešne konstrukcije. Vzdolžni in prečni nosilci na 36. stebrih bodočega objekta.

rad bi res dobro baterijo

Ko sem neki dan hodil po mestu, sem se domislil, da bi bilo dobro zvedeti, kako reagirajo prodajalci baterij, če pred seboj zagledajo sitnega, nepoučenega in sila zahtevnega kupca baterij, ki bi rad ponovno spravil v tek stensko električno uro. Kaj sem zvedel in doživel ob različnih pul-tih nekaterih trgovin, kjer so bile zložene Zmajeve baterije, pa govori naslednji zapis.

"Ali imate eno dobro baterijo za električno uro", sem povprašal edino nekoliko okroglo blondinko v majhni zakotni, sicer znani trgovinici ob vznožju Ljubljanskega gradu. "Ja, kakšno pa želite?" je vprašala in segla po veliko amerikanko, baterijo R 20 bele sorte.

"Hm" sem zvedavo gledal in vzbujal vtis nizko se razumevajočega na takšne zadeve. "Zdi se mi, da bo nekoliko predebela", sem si drznil pripomniti.

"Potem pa vzemite tole", in v njeni ročici se je znašla mala amerikanka, tudi bele sorte.

"Veste, ampak jaz bi rad eno dobro, res dobro baterijo in zanesljive kvalitete. Morda kakšno uvoženo." sem napol jecljajoče izrazil vročo željo. "Ja, gospod, ampak uvoženih pa že dolgo, dolgo časa nimamo. Vzemite kar tole, saj je glih tako dobra".

(Šele na cesti sem se domislil, da sem videl na polici le R 20 super in R 14 - bele sorte.)

Ko sem kmalu za tem vstopil v tretje nadstropje velike moderne trgovine in vprašal prodajalko (začuda zopet blondinko) za nasvet, kakšno baterijo mi svetuje za električno stensko uro, je s police vzela modro baterijo in mi jo ponudila rekoč: "Tale je ta prava".

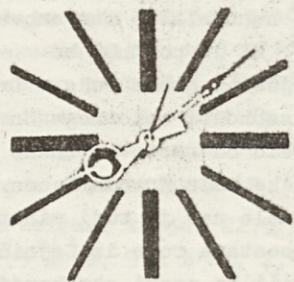
Obnašal sem se kot bi prvič videl to čudo, vendar sem zbral toliko koncentracije, da sem jo mirno pobaral: "Veste, novim stvarjem ne zaupam, če ni že dovolj preizkušenosti".

"Brez skrbi bodite", me je prepričevala. "To so alkalične baterije, dve leti držijo v uri in nič ne stečejo", je tako hitro zdeklamirala stavek kot kakšno molitvico z veliko mero sramežljivosti.

"A, a", sem debelo zazijal. "Alkalične baterije, dve leti v uri, pa še stečejo nič", sem ponovil, obenem pa dodal: "Ampak vseeno bi rad tisto s kovinskim plaščem, veste, en pleh je okrog in okrog".

Vrgla je baterijo na polico in ko sem se poslovil, me sploh pogledala ni. Eh, pa kaj bi za to. Saj je fejšt punca, ko mi je ob koncu razgovora

baterije
baterije
baterije

ZMAJ

zabrusila: "Veste, mi prodajamo samo Zmajeve baterije!" Teh besed pa sem bil res lačen.

Pot me je zanesla v trgovino, ki je bila odprta pred leti z napisano reklamo, da bomo v njej dobili vse od igle pa do ...

Nekdo pred meňoj pa še minjonke ni dobil. Ni mogel razumeti, da prav tu ne more kupiti (16.2.1976) baterije drobne kot svinčnik za njegov žepni tranzistorski sprejemnik. Odšel je brez pozdrava.

Že sem hotel pobarati za baterijo za mojo "ubogo" stensko uro, ko me prehiteli širokopleč možakar z ostrim, kratko odsekanim vprašanjem: Dajte baterijo za tranzistor.

Besede sem, besede tja, kupec jezen, prodajalka pa očitno slabe volje. Slišal sem energičnega kupca: "Pa kako to, da ni živosrebrnih baterij?!"

"Ja veste, ni jih", se je izmotavala visoka prodajalka. "Kako pravite? - Pravite, da jih ni, če pa jaz vem, da živosrebrne baterije obstojajo."

"Že mogoče, ampak mi jih nimamo".

Prišel sem na vrsto in kar nisem si upal "stegniti" jezika po baterijah, ko je pa moj predhodnik tako nesramno uža-

lostil prodajalko, da je verjetno še naslednji dan bila alergična ob pogledu na Zmajeve baterije. Kar bo pa bo, sem si vlival pogum in končno ponižno vprašal s kazalcem dotikajoč se bele baterije: "Ali je to baterija za mojo električno stensko uro?"

"Dobra je", je odgovorila, ne da bi se ozrla na moj spokojno boječ pogled, ki je za tem zdrsnil na rdečo baterijo.

"Zakaj so pa te baterije rdeče", sem ponovno zmotil prodajalko, ki očitno ni mogla pozabiti sitnega kupca pred menoj.

"Te so pa boljše", je odvrnila.

"Pa so tudi dražje?"

"Tudi!"

"Pa zakaj so boljše, če so rdeče?"

"Pravijo, da so boljše in so tako zaprte, da ne stečejo, te pa rade stečejo", je pokazala na bele baterije.

Ker sem opazil, da ne bi bila več radodarna z odgovori na moja radovedna vprašanja, sem se odmaknil od pulta še vedno oziraje se na baterije rdeče barve, ki ne stečejo.

Ko sem v neki trgovini kupoval žarnico sem se nenadoma "spomnil":

"Eno baterijo za električno uro bi potreboval, pa sem pozabil, kakšna mora biti", sem pokazal na steno obešene ure. "Verjetno rabite srednjo

amerikanko" mi je odgovorila prodajalka.

"Srednjo amerikanko", sem se tokrat upravičeno začudil, kajti, že sem slišal za veliko in malo, ampak srednje amerikanke pa verjetno tudi v Zmaju ne poznajo. Sicer pa prodajalke nisem več nadlegoval ko sem videl v Zmajevem stojalu polne saržerje Zmajevih baterij, poleg pa preizkuševalec, ki bi potreboval malo krpe za prah.

Končno pa sem jo mahnil še v NAMO in vsa čast prodajalki, njeni ljubeznivi ustrezljivosti in simpatično prijaznim odgovorom na moja začudena vprašanja: "Kaj pa je to za ena baterija, ki jo še nikoli nisem videl?" - V roki sem že držal modro baterijo.

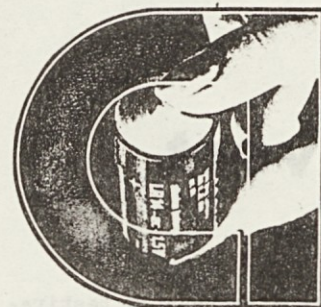
"To pa je nov Zmajev proizvod" je odvrnila "To so pa zelo dobre baterije".

"Veste, tovarišica, jaz rabim res dobro baterijo za mojo električno stensko uro", sem jo hotel nekoliko zmesti.

"Vzemite tole Zmajevo, je najboljše kvalitete", je vztrajala v svojem propagandnem zanosu.

"Pa je to res, kar govorite", sem postajal tečen in nezaupljiv do skoraj sumljivo oddaljenih besed.

Za trenutek se je oddaljila, nato pa mi ponudila - in to meni - najnovejši Zmajev prospekt za nove domače mangan-

dioksidne baterije. S priporočilom, da naj ga prečitam in opozorilom, da naj si ogledam tudi diagram primerjave trajnosti alkalnih baterij z navadnimi Leclanchejevimi baterijami, sem se zahvalil in se od ustrežljive prodajalke tako vljudno poslovil, da mi je postalo kar nerodno.

Nekaj metrov vstran sem se ozrl z mislijo: s kakšnim zanosom je pomudila prospekt radovednemu kupcu in to prav meni, ki bi ji lahko že čez pol ure izročil cel paket Zmajevih, prav takšnih prospektov.

Vidite! Tako sem kupoval baterijo JAZ, kako pa DRUGI, pa kdaj prihodnjič.

My

Sestavek, napisan na osnovi resničnih drobcov iz našega vsakdanjega življenja in če je rahlo obarvan s šaljivim tonom, je prijetna "poživitev" in deluje kot protiutež nekaterim sestavkom s strokovno, politično in gospodarsko tematiko. Prav bi bilo, da naše glasilo popestrimo z duhovitimi šalami, ki zadevajo naše delo, izdelke, odločitve, rezultate itd. Odprite oči, marsikaj boste opazili. Mi bomo objavili. Ur.

novost

Avtomatska naprava za testiranje baterij.

V našem merilnem laboratoriju je v januarju začela poiskusno obratovati elektronska avtomatska naprava za testiranje baterij. Naprava avtomatično opravlja meritve, ki so predpisane s standardi. Doslej smo vse meritve opravljali ročno, sedaj pa se ob vnaprej določenem času baterije same vklopijo in po preteku predpisane časa zopet same izklopijo. Merilne rezultate zapiše na papirnat trak elektronski printer. Običajno je zapis črne barve, ko pa pri kateri bateriji napetost pade pod predpisano mejo, se ta rezultat izpiše v rdeči barvi.

Napravo smo projektirali in skonstruirali v Žmaju skupaj z nekaterimi zunanji sodelavci. Izdelavo smo s pogodbo poverili zunanjemu sodelavcu ker v Žmaju nimamo ustreznih kadrov.

V prvi fazi bo naprava imela 600 merilnih mest. Skonstruirana pa je tako, da jo je mogoče razširiti na 10.000 merilnih mest.

V napravi je vgrajenih preko 250 naj sodobnejših COS.MOS integrirnih vezij. V vsakem od teh vezij je najmanj 16, v najbolj kompliciranih pa tudi več kot 100 MOS-FET tranzistorjev. Poleg tega je v napravi vgrajenih še okoli 200 silicijevih tranzistorjev, okoli 500 silicijevih diod, več sto uporov, 350 relejev, pa še več kot 3 km žic in še množica ostalih sestavnih delov.

Naprava obsega sedem omar. Vsa od šestih omar za baterije ima po 100 merilnih mest. V posebni komandni omari pa je vgrajena elektronska digitalna ura, digitalni voltmeter, printer, napajalni del in 12 programskih enot.

Na vsaki os programskih enot je možno nastaviti po en testni program. Ta obsega podatke katere baterije je treba meriti, kdaj naj se vklopijo, kdaj izklopijo in mejna vrednost napetosti.

Kot smo že omenili je naprava za sedaj še v poskusnem obratovanju. Trenutno je uporabnih le še 100 merskih mest za 9 V baterije. V nekaj mesecih pa bo uporabnih vseh 600 merilnih mest, kar bo razvojnim delavcem omogočalo, da bodo hitreje prišli do rezultatov, ki jih pri svojem delu nujno potrebujejo.

N.R.

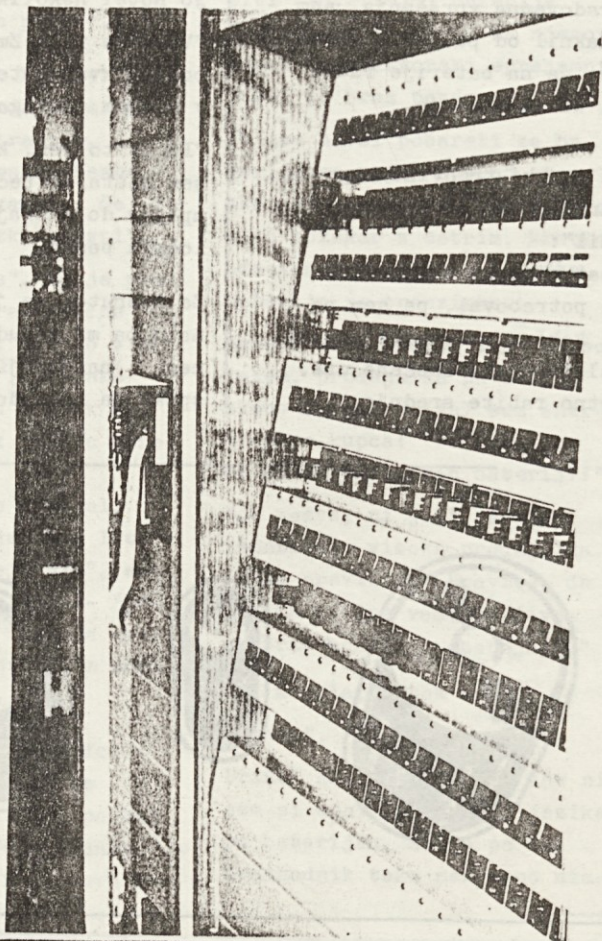
pa še to

Letos bomo v Bašaniji pili ekspres kavo. V ta namen so se člani upravnega odbora počitniške skupnosti v mesecu decembru lani odločili za nakup avtomata. Pričakujemo hitrejšo in solidnejšo potrežbo.

Samo v ljubljanskem obratu smo imeli 59 kupcev posode Celjske tovarne EMO. Ponudba je bila objavljena v časopisu ISKRA že nekako oktobra meseca. Čeprav je večina kupcev pričakovala, da dobijo posodo že za Novo leto, so jo prejeli šele v januarju. Bilo je mnogo nezadovoljstva zaradi zavlačevanja dobave.

Elektronska avtomatska naprava za testiranje baterij.

Velika pridobitev za merilni laboratorij.

priznanja

Podelitev pohval in značk
VARSTVA PRI DELU

V torek, dne 3. februarja 1976 je direktor tovarne Milan Slemnik slavnostno podelil pohvale in značke varstva pri delu devetim delavcem našega kolektiva:

FILIPOVSKA Fani,
odvzemanje čaš 3R 12,
FLIS Amalija
pakiranje 3R 12
JOVANOVIČ Mile
delovodja 9 V baterij
GORIŠEK Fani
vtiskanje elektr.sloja 6AF 22
ERJAVEC Slavica
posluževanje PL R 2o 3.delavka
MOHORKO Venčeslav
vodja izmene
REGVAR Marija
posluževanje avtomagregata
TELBAN Lado
supler ključavničar.

Pohvaljenim delavcem je čestital tudi predsednik delavskega

sveta Zaletel Peter. Priznanja so bila podeljena za njihov trud in prizadevanja, da bi se izboljšali delovni pogoji in varstvo pri delu, s tem pa tudi proizvodnja, storilnost in življenska raven delovnega človeka ter zmanjšalo število poškodb in bolezni.

POHVALA in ZNAČKA se podeljujeta kot javno priznanje našega kolektiva in kot trajen spomin na prispevek posameznikov za izboljšanje varstva pri delu, obenem naj bodo spodbuda drugim članom kolektiva, da bi v celoti izvrševali varstvene predpise in ukrepe ter uporabljali za to določena sredstva, vse to je najbolje izrazil tovariš Tito z besedami "Človek je naš najdragocenejši zaklad". Želimo, da bo v letu 1976 število pohvaljenecv še večje.

S.F.

iz jedilnice

Glede na to, da so stalne pripombe na malico - češ da ne bomo jedli toplega obroka takrat ko nam ne paše in da smo upravičeni do mrzlega obroka, kadar se pač sami zmislimo, dajem informacijo v zvezi s prehrano.

- Jedilnik za toplo malico visi 14 dni prej na deski v menzi.
- Tisti, katerim ne paše topli obrok bodo že 14 dni vnaprej predvideli kateri dan ne bodo jedli toplega obroka in se prijavijo pri poenteraki službi, ki je dolžna dan prej do 10. ure sporočiti poimensko število za mrzli obrok za naslednji dan v SKS.
- Če delavec ne odjavi toplega obroka tudi do hladnega ni upravičen - edino če ga sam plača.
- Nihče namreč ne pomisli, da se potem topli obrok vrže proč.
- Cena mrzlega obroka je 850 dinarjev ne glede na ceno toplega obroka tistega dne.

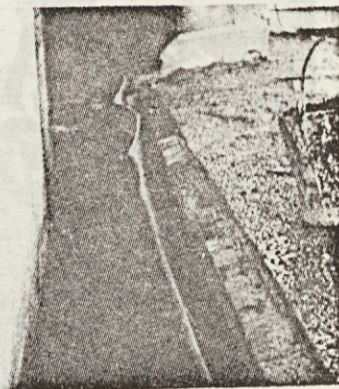
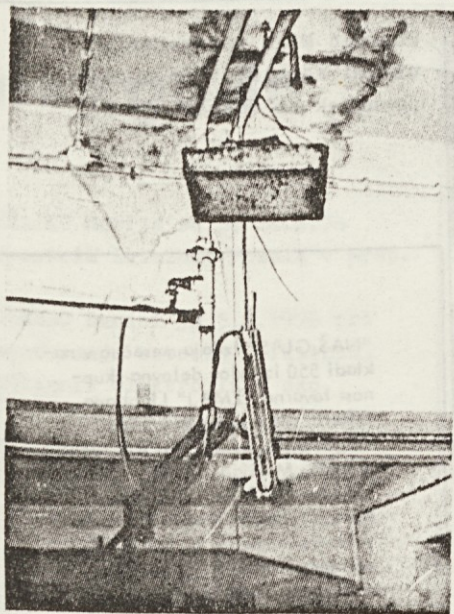
Prosim, da vsi, ki ne bodo jedli toplega obroka odjavijo to pri poenterki.

Poenterke do zadnjega za naslednji mesec dostavijo seznam za tople obroke in mrzle obroke v SKS.

S.O.B.

ali mora biti ?

Kaj posebno v ponos nam ni, če zagledamo pod stropom pritrjen lesen zabojček, da lovi deževne kaplje, ki pronicajo skozi strop nad avtomagregatom. Žleb na strehi pušča in morda se ga bo dalo popraviti !

upokojitev

Po 23. letih dela v tovarni Zmaj se je 11. februarja letos ob odhodu v pokoj poslovila od svojih sodelavcev Tomažič Mila. "Kar nisem mogla sama sebi dopovedati, da grem res zadnjikrat na delo v Zmaja." nam je po zdravici priznala, mi pa smo dodali, da je verjetno bila po sredi tudi "trema".

V prvih dveh mesecih se je zaposlila kot spajalka čaš, nakar je že prevzela delo preddelavke. Upokojitev je dočakala kot dispečer v proizvodnji.

Vsak dan z vlakom iz Litije v Ljubljano in nazaj, vsako jutro na postajo z dobršno mero natančno odmerjenega časa, da pravočasno prispe na delovno mesto.

Poslej bo ta skrb odveč, le vlak bo vozil dalje brez naše sodelavke Tomažič Mile, ki naj - kakor želimo vsi - uživa čim bolj prijetno svojo zasluženno upokojitev.

My

Slavo Marije Vrbinc ob odhodu v pokoj

Ko smo se letos februarja ob odhodu v pokoj poslavljali od Mimi Vrbinc, skoraj nismo mogli verjeti, da njen prihod v tovarno Zmaj sega v leto 1939. Kljub prekinitvam zaradi sešonskega dela in kasneje zaradi družinskih razmer lahko zapišemo, da je odšla v pokoj zadnja delavka, ki je prestopila prag Zmaja še pred vojno.

Začela je z ročnim stiskanjem mošnjičkov, kasneje se je preselila v "kuhinjo" členov, leta 1964 pa je bila dodeljena k odkuhalni napravi.

V začetku moje zaposlitve v Zmaju je bilo delo izrazito sezonsko. Bilo nas je veliko,

ki smo prišle na delo v jeseni, spomladi pa smo zapuščale tovarno. Jaz sem hodila na dnino - do jeseni seveda, potem pa zopet v Zmaja. Le kako neki bi si leta 1939 lahko predstavljala, da bom v Zmaju dočakala leto 1976, dan, ko se bodo sodelavci na tako svečan način poslovili od mene, je ginjena dejala Mimi Vrbinc, ko je prejela šop rož ter stiskala roke sodelavcem.

Mi pa želimo, da se bo odslej pridružila našim letnim srečanjem z našimi upokojenci.

My

Tomažič Mila z nekaterimi ožjimi sodelavci in spominski posnetek ob odhodu v pokoj

"NAŠ GLAS" izdaja mesečno v nakladi 550 izvodov delovna skupnost tovarne "ZMAJ" Ljubljana. Glasilo ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik: SMOLIČ Franc, urednik: Marijan MAYER. Tisk: Tiskarna KRESIJA, Ljubljana, Adamič-Lundrovo nabrežje 2. Po pristojnem mnenju št. 421-1/73 oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

število zaposlenih

Proizvodni sektor Ljubljana

moških	67
žensk	128
Skupaj	195

Obrat Šentvid

moških	31
žensk	81
Skupaj	112

Skupne službe

moških	51
žensk	57
Skupaj	108

Dne 31. januarja 1976 je bilo v tovarni ZMAJ zaposlenih 415 delavcev, od tega 149 moških in 266 žensk.

nezgode

KRAJNC Marija se je 20.1.76 z ostrim železom vrezala v prst.

BREMEC Danici je 5.2.1976 pri montiranju baterij (alkalnih) brizgnil elektrolit v oko.

ERJAVEC Slavico je 6.2.76 na prehodu za pešce zbil avto. Dobila je lažje poškodbe.

gibanje članstva

Januar 1976

p r i š l i:

MARKOVIČ Jožica, vstavljanje žičk 6AF 22,

JAKOVLJEVIČ Mileva, delavka na režijskih delih,

OGOREVEC Jože, transportni delavec

BOMBEK Edvard, remontni ključavničar II,

VIDIČ Franc, remontni ključavničar II,

PRIC Vlasta, delavka na režijskih delih,

o d š l i:

POPOVIČ Katarina, delavec-supler,

LAZIČ Mara, 3. delavka na liniji R 6,

TOMAŽIČ Milka, dispečer,

PETRIČ Anica, delavka na režijskih delih,

TROKICIČ Djurdjica, spajanje 3R 12,

JAKOVLJEVIČ Mileva, delavka na režijskih delih,

VARDIČ Katarina, prekladanje baterij 3R 12,

VRBINC Marija, posluževanje PL R 12,

POTRATO Alojz, posluževanje PL R 12,

DIM Marinka, podajanje tablet 6F 22.

rojstni dan

V MESECU MARCU PRAZNUJEJO

Jernej DERČAR

Alojzija ZOREC

Jože MIKLIČ

Marija ŠTRUS

Jože ŠOLAR

Milan MARGUČ

Jože TUREK

Rozina KOŠTRICA

Marija MAJNIČ

Ljubica GYEREK

Ružica STOJANOVIČ

Jože ANŽLOVAR

Katica LEVANČIČ

Jožica SKOK

Gabrijel PEČNIK

Marija DUKARIČ

Zora KOJIČ

Franc SMOLIČ

Franika TKALEC

Franc MRHAR

Aleksa SEMIZ

Mira KEKIČ

Janez BOLTA

Jože LOŽAR

Jožefa KOLEŠA

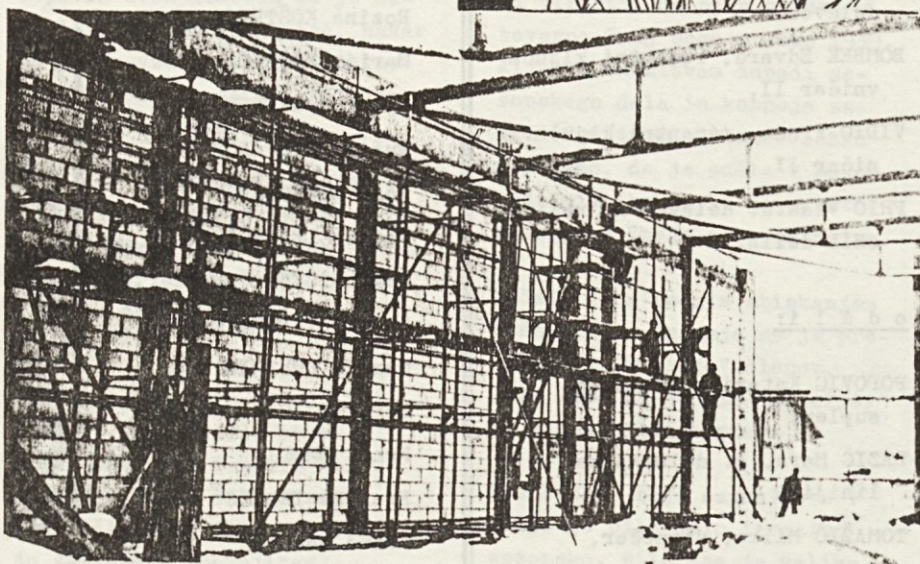
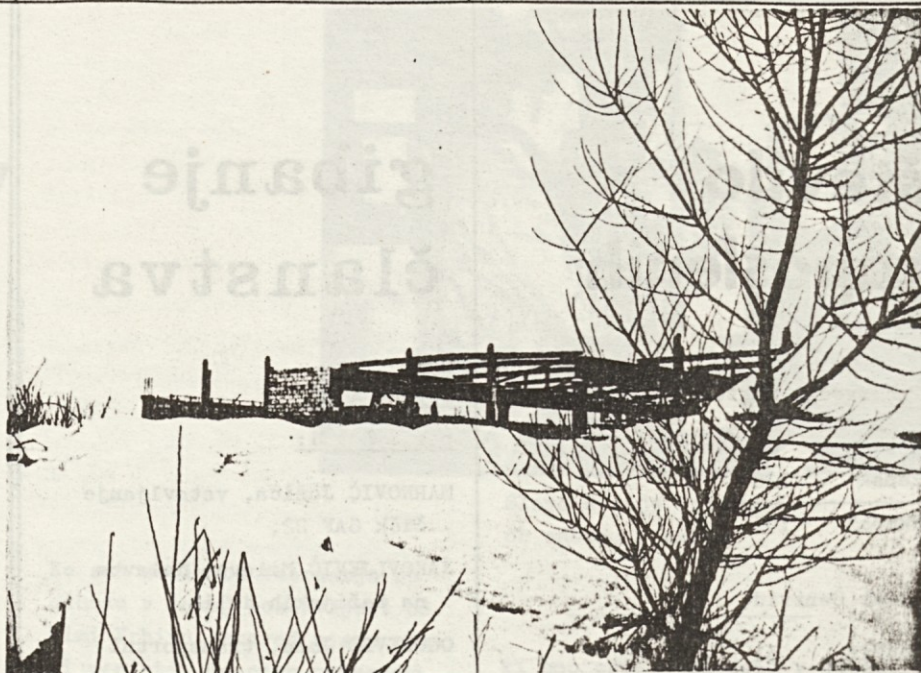
Metod BOLTE

Jožica TUREK

ČESTITAMO

zadnje novice z gradbišča

Ljubljana, 17. februar 1976.
Pred dnevi je bilo v Ljubljani
33 centimetrov snega, ta dan
pa se je po rahlem dežju snežna
odeja sesedla v trdno plast,

kar je nekoliko zavrlo živahnost
na našem gradbišču.

Imamo sicer 22 delavcev, od
tega je dobra polovica tesar-
skih vajencev, ki so pravkar
končali šolo in ker zdaj delo
ne more potekati normalno, se
lahko našemu "pomladku" neko-
liko več posvetimo, je dejal
delovodja gradbišča Karlo
Feliks.

Manjkajo nam še trije primarni
nosilci, ki so v naši delavnici
že narejeni, vendar jih zaradi
snežnih razmer ne moremo pri-

peljati, v tem trenutku pa niti
ne bi dobili posebnega dovoljen-
ja Uprave javne varnosti, ki ga
potrebujemo za prevoz takšnega
tovora.

Obodni zidovi so zaključeni.
Februarska zima nas ovira pri
pripravah za pokritje strehe s
siporex ploščami. Pričakujemo
pa, da bo to delo opravljeno
v mesecu marcu, kar tudi pred-
videva plan poteka gradbenih
del. My.

